

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) Årsredovisning 2016

skandia:

Innehåll

Förvaltningsberättelse	2
Femårsöversikt	6
Förslag till vinstdisposition	7
Resultatanalys skadeförsäkring	9
Resultatanalys livförsäkring	10
Resultaträkning	11
Rapport över totalresultat	12
Balansräkning	13
Rapport över förändringar i eget kapital	15
Kassaflödesanalys	16
Noter	17
Underskrifter	51
Revisionsberättelse	52
Ordlista	54

Vill du bli kund eller komma i kontakt med Skandia?

- gå in på skandia.se eller ring:
Skandia kundservice 0771-55 55 00
- du kan också skriva till oss:
Skandia 106 55 Stockholm

Förvaltningsberättelse

Inledning

Styrelsen och verkställande direktören för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB), med organisationsnummer 502017-3083, avger härmed årsredovisning för 2016, bolagets 161:a verksamhetsår. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Organisation och verksamhet

Skandia AB är ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv) 516406-0948. Skandia Liv är moderbolag i Skandiakoncernen (Skandia). Skandia AB har i sin tur ett antal dotterbolag, bland annat Skandiabanken AB (publ) (Skandiabanken) och Skandia Fonder AB, för vidare information se not 17 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag. Skandia AB bedriver livförsäkringsverksamhet (fond- och depåförsäkring) inom privat- och tjänstepensionsområdet samt skadeförsäkringsverksamhet (privat sjukvårdsförsäkring och gruppörsäkring).

Utländska filialer

Skandia AB har fram till och med 8 november 2016 haft en registrerad filial i Danmark – Skandia Forsikring, filial af Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Filialen avregistrerades efter en genomförd inkrämsöverlåtelse till danska koncernbolaget Skandia Link Livsforsikring A/S.

Väsentliga händelser under året

Omstrukturering

Den 1 januari 2016 genomförde Skandia AB en inkrämsöverlåtelse av den danska filialen Skandia Forsikring, filial af Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) till danska Skandia Link Livsforsikring A/S, där hela försäkringsbeståndet ingick. Affären har godkänts av berörda myndigheter både i Sverige och i Danmark. Inkrämet värderades till ett marknadsvärde om cirka 30 MDKK. Överförd nettotillgång i inkrämsöverlåtelsen uppgick till ett oväsentligt belopp och har ingen betydande påverkan på Skandia ABs resultat- och balansräkning. En avregistrering av filialen genomfördes i november.

Ekonomisk översikt

Det gångna året karaktäriseras av turbulens på världens börser och så även i Sverige. Sammantaget har tillväxten haft en positiv inverkan på kundernas placeringstillgångar. Under början av 2016 låg nyförsäljningen för fond- och depåförsäkring på en lägre nivå än 2015 men återhämtade sig sedan under

slutet av året. Den för året totalt lägre nyförsäljningen beror delvis på att försäljningen 2015 drevs upp av att avdragsrätten för pensionssparande begränsades och att många kunder i samband med detta valde att lägga om eller utöka sitt sparande.

Skadeverksamheten inom grupp och privatvård har haft fortsatt god lönsamhet under 2016. Detta som en effekt av tidigare genomförda premiehöjningar samt förändringar i försäkringsvillkor. Nedan kommenteras resultat- och balansräkning kortfattat. Kommentarererna är i huvudsak skrivna i avvikelseform och berör materiella förändringar.

Periodens resultat

Årets resultat efter skatt 2016 uppgick till 1 774 (1 202) MSEK.

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 199 (79) MSEK. Den positiva resultatutvecklingen förklaras av ett förbättrat resultat i den svenska affären. Där premieintäkterna har ökat efter genomförda premiehöjningar samtidigt som försäkringsersättningar har sjunkit till följd av tidigare åtgärder, bland annat införandet av självrisk, som vidtagits för att reducera skadekostnaderna. Premieintäkterna har sjunkit totalt sett vilket förklaras av genomförd beståndsöverlåtelse av Skandia ABs danska filial. Det totala resultatbidraget från filialen 2015 uppgick till cirka 4 MSEK.

Livförsäkringsrörelsen visade ett tekniskt resultat på 1 154 (1 423) MSEK. Vid årets slut var värdet på kundernas placeringstillgångar högre jämfört med vid ingången av året. Då värdet varit lägre under flertalet av årets månader, jämfört med föregående år, medför detta att de fondvärdesbaserade intäkterna över året totalt sett blev lägre.

Icke tekniskt resultat uppgick till 421 (-300) MSEK. Den stora förändringen beror på erhållen utdelning om 491 MSEK från Skandiabanken och koncernbidrag från dotterbolag 178 (33) MSEK. Årets avkastningsskatt uppgick till -241 (-361) MSEK. Skatt på årets resultat uppgick till -60 (9) MSEK.

Balansräkningen

Balansomslutningen per den 31 december 2016 uppgick till 163 347 (154 989) MSEK. Tillgångssidan utgörs till största del av Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk, som per helåret uppgick till 152 977

(144 621) MSEK. Den positiva utvecklingen av kundernas placeringstillgångar är främst kopplat till tillväxten på börsen. Samma utveckling ligger bakom ökningen av skuldsidans största post Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk som ökat till 153 003 (144 658) MSEK. De Försäkringstekniska avsättningarna har minskat och uppgick till 1 652 (1 747) MSEK vid årets slut.

Placeringstillgångar i koncernföretag och intresseföretag är i nivå med föregående år och uppgick till 3 189 (3 188) MSEK. Andra tillgångar uppgick till 2 034 (1 916) MSEK, vilka främst bestod av likvida medel, för mer information om förändringen se kassaflödesanalysen.

Eget kapital har ökat med 133 MSEK och uppgick till 5 563 (5 430) MSEK. Ökningen förklaras av periodens resultat, vilket motverkats av lämnad utdelning till Skandia Liv om 1 641 MSEK.

Risker och riskhantering

Skandia ABs verksamhet bygger på ett aktivt risktagande och ger upphov till ett brett spektrum av risker, där marknadsrisker och försäkringsrisker utgör de största riskerna. Skandia AB behöver hantera riskerna på ett lämpligt och effektivt sätt. Riskhanteringen utgår från Skandia ABs riskstrategi genom vilken styrelsen sätter övergripande ramar för risktagande. Riskstrategin ska överensstämma med Skandia ABs affärsstrategi och ses över när affärsstrategin uppdateras. Som en del i riskstrategin beslutar styrelsen om restriktioner som begränsar vilka risker och hur mycket risk Skandia AB utsätter försäkringstagarna för. För mer information om Skandia ABs risker och hur riskerna hanteras och kontrolleras se not 2.

Solvens 2

Den 1 januari 2016 infördes det nya solvensregelverket Solvens 2 i svensk rätt. Solvens 2 medför bland annat tydligare krav på företagsstyrning och riskhantering, riskbaserade kapitalkrav för försäkringsföretagen, omfattande krav på kvantitativ och kvalitativ rapportering samt offentliggörande av information.

Inför ikraftträdandet av Solvens 2 har Skandia AB sett över och anpassat företagsstyrningssystemet, bland annat genom att se över och anpassa styrdokument och uppdragen för de så kallade centrala funktionerna: risk-

hanteringsfunktionen, aktuariefunktionen, regelefterlevnadsfunktionen samt internrevision.

En grundläggande del i en solvensreglering är att försäkringbolag ska ha en kapitalbas som överstiger ett kapitalkrav. I den äldre solvensregleringen beräknades kapitalkrav på ett schablonmässigt sätt, medan solvensregleringen i Solvens 2 baseras på ett riskbaserat synsätt där man tar utgångspunkt i en balansräkning värderad till verkliga värden, en så kallad solvensbalansräkning. Från den 1 januari 2016 tillämpar Skandia AB Solvens 2 på hela verksamheten och beräknar kapitalkrav enligt den så kallade standardformeln.

Som en följd av Solvens 2 har Skandia AB under året genomfört en egen risk- och solvensanalys (ERSA). Genom ERSA har Skandia AB bedömt sitt kapitalbehov på ett och fem års sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Den sammantagna bedömningen i ERSA är att Skandia AB i dagsläget är tillräckligt kapitaliserat och har en god kapitalstatus.

Som nämnts ovan medför Solvens 2 nya omfattande krav på rapportering, bland annat så kallad EU-gemensam tillsynsrapportering i form av kvantitativ kvartals- och årsrapportering, finansiell stabilitetsrapportering samt kvalitativ rapportering. Regelverket omfattar även krav på en ny årlig publik solvens- och verksamhetsrapport. Skandia AB har under året kvartalsvis lämnat kvantitativa rapporter och finansiell stabilitetsrapportering till Finansinspektionen. Under våren 2017 kommer resterande tillsynsrapporter att lämnas till Finansinspektionen för första gången, där den publika solvens- och verksamhetsrapporten även kommer att publiceras på Skandias hemsida under våren.

Tvister

Skandia AB är inblandat i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell reservering ses över.

Försäkringsavtal och finansiella avtal

Enligt IFRS 4 Försäkringsavtal ska avtal klassificeras som ett försäkringsavtal eller som ett finansiellt avtal. För avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera

komponenterna separat finns en möjlighet att tillämpa ”unbundling”. Skandia AB utfärdar både försäkringsavtal och finansiella avtal. Vad gäller Skandia ABs fondförsäkringar och depåförsäkringar (traditionella livförsäkringar) är det möjligt att värdera den finansiella komponenten separerat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge mer relevant finansiell information ”unbundlar” Skandia AB fond- och depåförsäkringsavtalen och redovisar den finansiella komponenten och försäkringskomponenten som om de vore separata avtal. För mer utförlig information om hanteringen av försäkringsavtal och finansiella avtal se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Miljö

Skandia AB bedriver ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

Skandia ABs medarbetare, rörlig ersättning och resultatandelsstiftelse

Under 2016 var medelantalet anställda i Skandia AB 5 (3,5) personer, varav 40 (43) procent kvinnor. Inom Skandia finns en resultatandelsstiftelse (Skandianen). För ytterligare detaljer kring ersättningar och förmåner se not 40 och 42. Med undantag för Skandianen sker all ersättning till Skandia ABs medarbetare i form av fast ersättning.

Nya redovisningsregler

Under 2016 har inga nya redovisningsregler med väsentlig inverkan på Skandia ABs redovisning trätt ikraft.

I januari 2016 tillkom ett antal nya Finansinspektionsföreskrifter med anledning av genomförandet av Solvens 2-direktivet. Bland annat ersattes redovisningsföreskriften FFFS 2008:26 av en ny föreskrift, FFFS 2015:12. Förändringarna är huvudsakligen redaktionella och bedöms inte ha någon väsentlig påverkan på Skandia ABs finansiella rapporter. Därtill har ett antal uppdateringar gjorts i Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag föranlett av EU:s nya redovisningsdirektiv. Bland annat har poster inom linjen tagits bort, motsvarande information redovisas istället i not. Inom eget kapital tillkommer en ny fond som ska innehålla internt upparbetade utvecklingsutgifter. För mer information om Skandia ABs redovisningsprinciper se not 1.

Förväntad framtida utveckling

Livförsäkringsbranschen står under stor förändring. Förbättrade tekniska förutsättningar ger ökade möjligheter att möta kundernas behov av prisvärda,

tillgängliga produkter och lösningar för pension, sparande, trygghet och vardagsekonomi. Samtidigt ser Skandia att behovet av trygghet ökar i takt med växande ekonomisk oro, såväl kopplat till en orolig omvärld, som mer vardagsnära frågor om pensionssparandet, ökade sjuktal och köer i vården.

Branschen måste framåt ta ett ännu större ansvar för att, på ett transparent och kundnära sätt, erbjuda kunder vägledning och lösningar som ger dem ekonomisk trygghet. Skandia AB spelar här en avgörande roll för att säkerställa en attraktiv helhet i Skandias erbjudande mot såväl företags- som privatkunder.

Nya regleringar ger nya förutsättningar

Skandia har under de senaste åren sett en stor framväxt av nya regelverk som påverkar stora delar av Skandias verksamhet. Under kommande år kommer regleringarna att bli mer omfattande och ha en större effekt på finans- och försäkringsaktörers organisation, förutsättningar och erbjudanden. Att införliva nya regelverk på ett smidigt sätt i Skandias affär kommer följaktligen att vara mycket viktigt för att bibehålla en stark position och konkurrensförmåga. Det ställer i sin tur höga krav på kostnadseffektivitet och flexibilitet i den operativa verksamheten. Skandia arbetar för att förbereda verksamheten inför en tyngre regelverksbörda, för att även fortsatt kunna fokusera på kundnytta och värdeskapande.

Dataskyddsförordningen är en modernisering av dataskyddsdirektivet som antogs 1995 och som implementerats i svensk rätt genom personuppgiftslagen (PuL). Den nya förordningen (GDPR) kommer att träda ikraft i maj 2018 och syftar till att stärka och skapa mer enhetligt dataskydd för personer inom EU. Skandia kommer att analysera regelverkets påverkan och säkerställa att Skandia behandlar personuppgifter och informerar kunder enligt de krav som regelverket föreskriver. Vidare måste Skandia säkerställa förmågan att leverera på kundens utökade rättigheter, till exempel rätten till dataportabilitet (få personuppgifter överförda till annat bolag) och rätten att ”bli glömd,” samt säkerställa lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifter.

MIFID 2 och IDD är kommande regleringar gällande bland annat rådgivning och försäkringsförmedling som förväntas träda i kraft under början av 2018. Regelverken har fokus på investerarskydd och marknadsstruktur och innehåller regler om provisioner, transparens och information till kund. Under våren 2016 presenterade regeringen sin inriktning rörande provisioner. Till skillnad från

vad branschen och Skandia tidigare befarat innebär detta inget omfattande provisionsförbud. Däremot kommer ett totalförbud för provisioner att gälla för oberoende investeringsrådgivning och portföljförvaltning. De nya bestämmelserna påverkar Skandia AB på flera sätt. Bland annat berörs hur produkter tas fram och hur bolagen följer upp distributionen, redovisar vilka kostnader och avgifter som tas ut samt hur bolagen hanterar olika former av rapportering. Skandia har under året bestämt sig för att avveckla sin franchiseverksamhet då den utifrån de nya bestämmelserna inte kan drivas på ett lönsamt sätt.

Ny standard för redovisning och värdering av försäkringskontrakt förväntas publiceras av IASB (International Accounting Standards Board) under första halvåret 2017. Den nya standarden, IFRS 17 som ersätter dagens IFRS 4, blir dock tillämplig först efter godkännande av EU. Den nya standarden kommer

införas med en implementeringsperiod på cirka 3-4 år och senaste datum är satt till den 1 januari 2021. Standarden innebär en omfattande förändring av hur försäkringskontrakt redovisas och värderas, vilket bland annat innebär en förändrad presentation av resultaträkningen och en förändrad värdering av de försäkringstekniska skulderna. Det kommer även medföra att den svenska lagstiftaren behöver utföra en omfattande analys för att bedöma hur den nya standarden kan tillämpas i Sverige på det sätt som IFRS-regelverket valts att införas för till exempel onoterade försäkringskoncerner och i de enskilda juridiska försäkringsbolagen. De nya redovisningskraven kommer att ställa stora krav på en mer detaljerad information och högre komplexitet i beräkningsmodeller, vilket kommer innebära stora investeringar i bland annat IT-system för att kunna uppfylla de nya kraven.

RESULTAT, MSEK	2016	2015	2014	2013	2012
Premieintäkt, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	972	1 182	1 110	1 039	966
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	109	114	123	128	127
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	20	28	28	26	24
Intäkter från investeringsavtal	1 069	1 110	1 027	957	872
Försäkringsersättningar, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-583	-877	-911	-866	-673
Försäkringsersättningar, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-150	-133	-116	-99	-88
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-3	4	0	-1	0
Driftskostnader	-1 563	-1 673	-1 599	-1 701	-1 574
Övriga tekniska intäkter	1 482	1 747	1 797	1 661	1 585
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	1 353	1 502	1 459	1 144	1 239
Årets resultat¹⁾	1 774	1 202	1 102	1 094	1 073
EKONOMISK STÄLLNING, MSEK					
Placeringstillgångar ²⁾	5 915	6 301	8 727	9 882	9 124
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken	152 977	144 621	141 108	126 793	111 450
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	1 652	1 747	1 708	1 628	1 511
Konsolideringskapital ³⁾	19 183	19 317	22 249	23 202	21 900
- varav eget kapital	5 563	5 430	7 927	8 575	9 826
- varav övervärden i placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	11 582	11 461	11 751	11 224	9 632
- varav övervärden i koncern- och intresseföretag	776	1 224	1 361	2 190	1 058
- varav uppskjuten skattefordran	804	862	827	800	716
Kapitalbas ⁴⁾	15 959	7 526	10 029	10 673	8 213
- varav primärkapital	15 959	—	—	—	—
- varav tilläggskapital	—	—	—	—	—
Minikapitalkrav ⁵⁾	2 293	—	—	—	—
Solvenskapitalkrav ⁵⁾	9 174	—	—	—	—
Erforderlig solvensmarginal ⁵⁾	—	1 690	1 641	1 488	1 316
NYCKELTAL, PROCENT					
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent ⁶⁾	60	74	82	83	70
Driftskostnadsprocent ⁷⁾	22	22	21	23	25
Totalkostnadsprocent ⁸⁾	82	96	103	106	95
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ⁹⁾	0,9	0,9	1,0	1,2	1,1
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ¹⁰⁾	5,3	0,3	0,6	1,0	1,7
Totalavkastning ¹⁰⁾	5,8	0,5	0,7	0,6	1,6
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad skadeförsäkringsrörelsen ¹¹⁾	98	207	236	265	283

¹⁾ På grund av ändrad redovisningsprincip avseende omräkningsdifferenser har årets resultat för samtliga jämförelseår ändrats. Se not 1 för mer information.

²⁾ Värderade till verkligt värde.

³⁾ Konsolideringskapital beräknat i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter.

⁴⁾ Kapitalbasen till och med år 2015 beräknad enligt Solvens 1, därefter enligt Solvens 2. Uppgiften visas före eventuellt föreslagen ej beslutad utdelning.

⁵⁾ För 2016 tillämpas Solvens 2 och därmed minimi- och solvenskapitalkrav. För 2015 och tidigare gäller Solvens 1 och därmed erforderlig solvensmarginal.

⁶⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

⁷⁾ Försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning, exklusive övriga tekniska intäkter och kostnader.

⁸⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

⁹⁾ Driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till placeringstillgångar, kassa och bank.

¹⁰⁾ Vid beräkning av direkt- och totalavkastning har de tillgångar där försäkringstagarna bär placeringsrisken inte medtagits, då avsikten med nyckeltalet är att redovisa resultatet av företagets egen kapitalförvaltning.

¹¹⁾ Skadeförsäkringsrörelsens del av konsolideringskapitalet i procent av skadeförsäkringsrörelsens premieinkomst för egen räkning.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) disponeras enligt följande:

Disposition av Skandia ABs fria egna kapital	SEK
Till årsstämman förfogande står:	
överkursfond	108 419 805
balanserade vinstmedel	2 618 261 334
årets resultat	1 774 790 173
	4 501 471 312
Styrelsen föreslår att beloppet disponeras enligt följande:	
till aktieägare utdelas 1,36 SEK per aktie	1 400 000 000
i ny räkning balanseras	3 101 471 312
	4 501 471 312
Om detta förslag godkännes kommer bolagets redovisade egna kapital att bestå av:	
Aktiekapital	1 030 762 688
Reservfond	31 146 037
Överkursfond	108 419 805
Balanserade vinstmedel	2 993 051 507
	4 163 380 037

Föreslagen utdelning utgör 32 procent av Skandia ABs fria egna kapital och uppgår till 1 400 000 000 SEK. Stämman föreslås fatta beslut att utdelningen ska verkställas genom en utbetalning om 1 400 000 000 SEK. Styrelsen be- myndigas att fastställa datum för utbetalningen.

Skandia ABs ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Skandia AB kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att Skandia ABs egna kapital som det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker. Styrelsens bedömning är även att koncernens fria egna kapital är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker.

Vad beträffar Skandia ABs resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efter- följande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Styrelsen gör utifrån rörelsens omfattning och art bedömningen att 1 400 000 000 SEK för närvarande kan anses utdelningsbart med hänsyn till bestämmelserna i 4 kap 1§ Försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 17 kap 3§ Aktiebolagslagen (2005:551). Styrelsen anser att detta belopp möjliggör för bolaget att upprätthålla en med hänsyn till rörelsens förhållande tillfredställande soliditet och likviditet på såväl kort som lång sikt. Styrelsen har vid denna bedömning utifrån interna beräkningar beaktat de risker som verksamheten för närvarande ger upphov till, bolagets och Skandia AB- koncernens konsolideringsbehov liksom solvenskapitalets kvalitet och behovet av marginal till lagstadgat solvenskrav.

Innehåll räkenskaper

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultatanalys skadeförsäkring	9
Resultatanalys livförsäkring	10
Resultaträkning	11
Rapport över totalresultat	12
Balansräkning	13
Rapport över förändringar i eget kapital	15
Kassaflödesanalys	16

NOTER

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper	17
2 Risker och riskhantering	24

Noter till resultaträkning

3 Premiëinkomst, skadeförsäkringsrörelsen	29
4 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	29
5 Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), skadeförsäkringsrörelsen	29
6 Driftskostnader, skadeförsäkringsrörelsen	29
7 Premiëinkomst (efter avgiven återförsäkring), livförsäkringsrörelsen	29
8 Övriga tekniska intäkter, livförsäkringsrörelsen	29
9 Utbetalda försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), livförsäkringsrörelsen	29
10 Driftskostnader, livförsäkringsrörelsen	30
11 Kapitalavkastning, intäkter	30
12 Orealiserade vinster på placeringstillgångar	31
13 Kapitalavkastning, kostnader	31
14 Orealiserade förluster på placeringstillgångar	31
15 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder	31
16 Skatt	32

Noter till balansräkning

17 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	33
18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	34
19 Derivat	34
20 Tillgångar för villkorad återbäring	34
21 Fondförsäkringstillgångar	35
22 Fordringar avseende direkt försäkring	35
23 Övriga fordringar	35
24 Uppskjuten skatt, netto	35
25 Materiella tillgångar	36
26 Förutbetalda anskaffningskostnader	36
27 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	36
28 Obeskattade reserver	36
29 Ej intjänade premier och kvardröjande risker samt övriga försäkringstekniska avsättningar	37
30 Avsättning för oreglerade skador	37
31 Villkorad återbäring	38
32 Fondförsäkringsåtaganden	38
33 Avsättning för skatt	38
34 Övriga avsättningar	38
35 Skulder avseende direkt försäkring	39
36 Övriga skulder	39
37 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	39
38 Poster utanför balansräkningen	39
39 Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden	40

Övriga upplysningar

40 Medelantal anställda samt löner och ersättningar	43
41 Upplysningar närstående	47
42 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	48
43 Resultat per försäkringsklass skadeförsäkring	49
44 Andelar i andra företag	49
45 Händelser efter balansdagen	49
46 Förslag till vinstdisposition	50

Resultatanalys skadeförsäkring

Skadeförsäkringsrörelse (per försäkringsgren)

MSEK	Totalt	Sjuk och olycksfall
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		
Premieintäkt (för egen räkning)	972	972
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	20	20
Försäkringsersättningar (för egen räkning)	-583	-583
Driftskostnader	-210	-210
	199	199
Avvecklingsresultat	76	76
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)		
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	271	271
Oreglerade skador	1 004	1 004
	1 275	1 275
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar		
Oreglerade skador	0	0
	0	0

Specifikation till resultatanalys för skadeförsäkringsrörelse

MSEK	Totalt	Sjuk och olycksfall
Premieintäkt för egen räkning		
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	976	976
Förändring i ej intjänade premier och kvardröjande risker	-4	-4
	972	972
Försäkringsersättningar (för egen räkning)		
Utbetalda försäkringsersättningar ¹⁾		
Före avgiven återförsäkring	-591	-591
Återförsäkrarens andel	0	0
Förändring i oreglerade skador ²⁾	8	8
	-583	-583

¹⁾ Inklusive skadeportföljer och skadehanteringskostnader.

²⁾ Inklusive förändring skadebehandlingsreserv

Resultatanalys livförsäkring

Livförsäkringsrörelse (per försäkringsgren)	Tjänstepensionsförsäkring ¹⁾					Övrig livförsäkring				Mottagen livåterförsäkring
	Totalt	Livförsäkring	Fondförsäkring	PBF ²⁾	Totalt	Livförsäkring	Fondförsäkring	PBF ²⁾	Totalt	
MSEK										
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat										
Premieinkomst (för egen räkning)	109	1	43	48	92	5	9	1	15	2
Intäkter från investeringsavtal	1 069	59	604	—	663	217	189	—	406	—
Övriga tekniska intäkter (för egen räkning)	1 482	48	944	—	992	248	242	—	490	—
Försäkringsersättningar (för egen räkning)	-150	-1	-54	-67	-122	-12	-15	-3	-30	2
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (för egen räkning)	-3	—	—	-7	-7	—	—	4	4	—
Driftskostnader	-1 353	-103	-681	-18	-802	-319	-232	0	-551	—
	1 154	4	856	-44	816	139	193	2	334	4
Avvecklingsresultat										
	0	—	—	-3	-3	—	—	3	3	—
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)										
Oreglerade skador	345	—	0	312	312	—	0	33	33	—
Övriga försäkringstekniska avsättningar	32	—	—	32	32	—	—	0	0	—
	377	—	0	344	344	—	0	33	33	—
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)										
Villkorad återbäring	29 950	6 578	—	—	6 578	23 372	—	—	23 372	—
Fondförsäkringsåtaganden	123 053	—	100 569	—	100 569	—	22 484	—	22 484	—
	153 003	6 578	100 569	—	107 147	23 372	22 484	—	45 856	—
Specifikation till resultatanalys för livförsäkringsrörelse										
Försäkringsersättningar (för egen räkning)										
Utbetalda försäkringsersättningar	-100	0	-43	-45	-88	-2	-8	-4	-14	2
Skaderegleringskostnader	-32	-1	-11	-3	-15	-10	-7	0	-17	—
Förändring i oreglerade skador	-18	—	0	-19	-19	—	0	1	1	—
	-150	-1	-54	-67	-122	-12	-15	-3	-30	2

¹⁾ Tjänstepensionsförsäkring definieras i enlighet med Finansinspektionens definition.

²⁾ PBF avser premiebefrielseförsäkring.

Resultaträkning

MSEK	Not	2016 jan - dec	2015 jan - dec
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	3	976	1 173
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-4	9
		972	1 182
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	20	30
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring		-591	-841
Återförsäkrarens andel		0	0
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		8	-36
Återförsäkrarens andel		—	0
		-583	-877
Driftskostnader	6, 10	-210	-256
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		199	79
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	7	109	132
Premier för avgiven återförsäkring		—	-18
		109	114
Intäkter från investeringsavtal		1 069	1 110
Övriga tekniska intäkter	8	1 482	1 747
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	9	-132	-141
Återförsäkrarens andel		—	3
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-18	0
Återförsäkrarens andel		—	5
		-150	-133

MSEK	Not	2016 jan - dec	2015 jan - dec
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)		-3	4
		-3	4
Driftskostnader	10	-1 353	-1 417
Kapitalavkastning, kostnader		—	-2
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		1 154	1 423
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat			
		199	79
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat			
		1 154	1 423
Kapitalavkastning intäkter	11, 15	559	71
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	12	0	—
Kapitalavkastning kostnader	13, 15	-3	-2
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	14, 15	-2	-20
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-20	-30
Övriga intäkter		10	—
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		1 897	1 521
Bokslutsdispositioner			
Koncernbidrag		178	33
Resultat före skatt		2 075	1 554
Avkastningsskatt	16	-241	-361
Skatt på årets resultat	16	-60	9
ÅRETS RESULTAT		1 774	1 202

Rapport över totalresultat

MSEK	2016	2015
	jan - dec	jan - dec
ÅRETS RESULTAT, ENLIGT RESULTATRÄKNING	1 774	1 202
Övrigt totalresultat	—	—
Totalt övrigt totalresultat efter skatt	—	—
ÅRETS TOTALRESULTAT	1 774	1 202

Balansräkning

MSEK	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	17	3 189	3 188
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar		0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	1 950	1 889
Derivat	19	0	0
		5 139	5 077
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk			
Tillgångar för villkorad återbäring	20	29 943	28 369
Fondförsäkringstillgångar	21	123 034	116 252
		152 977	144 621
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	30	0	0
		0	0
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	72	73
Fordringar avseende återförsäkring		0	—
Övriga fordringar	23	396	244
		468	317
Uppskjuten skatt, netto			
	24	829	888
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	25	7	7
Kassa och bank		2 027	1 909
		2 034	1 916
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		10	13
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	1 598	1 836
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	292	321
		1 900	2 170
TOTALT TILLGÅNGAR		163 347	154 989

MSEK	Not	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital		1 031	1 031
Reservfond		31	31
Överkursfond		108	108
Balanserade vinstmedel		2 619	3 061
Årets resultat		1 774	1 199
		5 563	5 430
Obeskattade reserver	28	2 091	2 091
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	29	271	303
Avsättning för oreglerade skador	30	1 349	1 415
Övriga försäkringstekniska avsättningar	29	32	29
		1 652	1 747
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk (före avgiven återförsäkring)			
Villkorad återbäring	31	29 950	28 369
Fondförsäkringsåtaganden	32	123 053	116 289
		153 003	144 658
Andra avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	42	232	230
Avsättning för skatt	33	3	19
Övriga avsättningar	34	28	28
		263	277

MSEK	Not	2016-12-31	2015-12-31
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	35	365	305
Derivat	19	0	0
Övriga skulder	36	376	450
		741	755
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37	34	31
TOTALT EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER		163 347	154 989

Rapport över förändringar i eget kapital

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktie-kapital ¹⁾	Reserv-fond	Överkurs-fond	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	
2015					
Ingående balans 2015-01-01	1 031	31	108	6 757	7 927
Kapitaltillskott				585	585
Utdelning				-4 284	-4 284
Årets resultat				1 202	1 202
Årets totalresultat				1 202	1 202
Utgående balans 2015-12-31	1 031	31	108	4 260	5 430
2016					
Ingående balans 2016-01-01	1 031	31	108	4 260	5 430
Utdelning				-1 641	-1 641
Årets resultat				1 774	1 774
Årets totalresultat				1 774	1 774
Utgående balans 2016-12-31	1 031	31	108	4 393	5 563

¹⁾ 1 030 762 688 aktier à nominellt 1 SEK

Kassaflödesanalys

MSEK	2016 jan-dec	2015 jan-dec
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt*	2 075	1 551
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet ¹⁾	-460	147
Avkastningsskatt	-241	-361
Betald skatt	-18	-10
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	1 356	1 327
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto²⁾	-10	7
Förändring av övriga placeringstillgångar som används i rörelsen, netto	-19	114
Förändring avsättningar för andra risker och avsättningar	-116	26
Förändring övriga rörelsefordringar och rörelseskulder	124	-275
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 335	1 199
Investeringsverksamheten		
Förändring i dotterbolag/intressebolag ³⁾	-8	-1 667
Mottagen utdelning koncernföretag	491	—
Kassaflöde från investeringsverksamheten	483	-1 667
Finansieringsverksamheten		
Mottagna kapitaltillskott	—	585
Likvidreglerade Koncernbidrag från föregående år	-63	-39
Betald utdelning	-1 641	-400
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 704	146
ÅRETS KASSAFLÖDE	114	-322
Likvida medel vid årets början	1 909	2 233
Kursdifferens i likvida medel	-4	-2
Likvida medel vid årets slut	2 027	1 909
* varav inbetalda räntor	20	27
varav utbetalda räntor	-3	-2

Noter till kassaflödesanalysen MSEK	2016 jan-dec	2015 jan-dec
¹⁾ Återläggning nedskrivning intresseföretag	-2	—
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	238	195
Värdeförändringar placeringstillgångar	-1	8
Förändring av försäkringstekniska avsättningar exklusive sparande i liv- och fondförsäkring	16	18
Ej realiserat valutakursresultat	-40	-41
Justering för utdelning från koncernföretag	-491	—
Justering för koncernbidrag	-178	-33
Övrigt	-2	—
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	-460	147
²⁾ Förändring försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto	-2 436	-2 384
Köp och försäljning placeringstillgångar, där försäkringstagaren bär risken, netto	2 426	2 391
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar där försäkringstagaren bär risken, netto	-10	7
³⁾ Kapitaltillskott till dotterbolag	-8	-1 667
Förändring i dotterbolag	-8	-1 667

Noter

Alla belopp i **MSEK** om ej annat anges.

1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Innehållsförteckning

1. Allmän information
2. Grund för årsredovisningens upprättande
3. Ändrade redovisningsprinciper
4. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål
5. Utländsk valuta
6. Försäkringsavtal och finansiella avtal - klassificering och unbundling
7. Dotterbolag, intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag
8. Fond- och depåförsäkringsavtal
9. Andra finansiella instrument
10. Nedskrivning av tillgångar
11. Materiella tillgångar
12. Eget kapital
13. Försäkringstekniska avsättningar (FTA)
14. Andra avsättningar
15. Pensioner för egen personal
16. Obeskattade reserver
17. Skatt
18. Koncernbidrag och aktieägartillskott
19. Intäktsredovisning
20. Kapitalavkastning
21. Eventualförpliktelser
22. Kassaflödesanalys

1. Allmän information

Årsredovisningen för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB) avser perioden 1 januari – 31 december 2016. Skandia AB har sitt säte och huvudkontor i Stockholm och organisationsnumret är 502017-3083.

Skandia AB grundades 1855 och var noterat på Stockholms fondbörs mellan 1863 och 2006. Skandia AB är sedan den 22 mars 2012 ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv) med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Lindhagensgatan 86, Stockholm.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 29 mars 2017. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på årsstämman som skall hållas senast den 30 juni 2017.

2. Grund för årsredovisningens upprättande

Årsredovisningen för räkenskapsåret 2016 har upprättats i enlighet med Lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. I enlighet med dessa föreskrifter och allmänna råd tillämpar Skandia AB så kallad lagbegränsad IFRS, International Financial Reporting Standards.

Med lagbegränsad IFRS avses en tillämpning av de internationella redovisningsstandarder samt tillhörande tolkningsmeddelanden som antagits av EU kommissionen, med de avvikelser från tillämpningen som följer av FFFS 2015:12 och RFR 2. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt det är möjligt inom ramen för svensk lagstiftning och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Med hänvisning till 7 kap. ÅRFL upprättas ingen koncernredovisning för Skandia AB, utan endast en separat årsredovisning. Skandia AB är ett dotterbolag till Skandia Liv och ingår i den konsoliderade årsredovisningen som Skandia Liv utger. Årsredovisningen är tillgänglig på www.skandia.se/liv och kan beställas från Skandia Liv, 106 55 Stockholm.

De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor, avrundat till närmaste miljontal (MSEK), om inte annat anges. De upprättas baserat på historisk anskaffningskostnad, med undantag för följande tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde; derivatinstrument, obligationer och andra räntebärande värdepapper och tillgångar och skulder i fond- och depåförsäkring. De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i denna årsredovisning.

3. Ändrade redovisningsprinciper

Ändrade redovisningsprinciper för räkenskapsåret 2016

IFRS-standarder vilka är godkända av EU-kommissionen ska tillämpas. Ett fåtal förändringar har inträffat med ikraftträdande under 2016. Rådet för finansiell rapportering har gjort ändringar i redovisningsrekommendationen för juridiska personer (RFR 2) med tillämpning från och med den 1 januari 2016. Det har inneburit att Skandia AB redovisar valutakursdifferenser avseende kvarvarande delar av den danska filialen i resultaträkningen istället för i Övrigt totalresultat. Ändringen har tillämpats retroaktivt. Förändringar har införts i ÅRFL som en följd av EU:s nya redovisningsdirektiv. Bl.a. har poster inom linjen tagits bort, motsvarande information redovisas istället i not. Dessutom ska en avsättning göras till en särskild fond inom bundet eget kapital, fond för utvecklingsutgifter, motsvarande de utgifter för utvecklingsarbete som tagits upp som immateriella tillgångar. Avsatt belopp återförs till fritt eget kapital i takt med att de upptagna utvecklingsutgifterna skrivs av. Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar från 2016 inte har haft någon väsentlig påverkan på Skandia ABs finansiella rapporter.

Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2017 eller senare

IFRS 9 Finansiella Instrument

IFRS 9 Finansiella instrument introducerar nya krav för klassificering och värdering av finansiella tillgångar och finansiella skulder samt upphörande av redovisning av dessa. IFRS 9 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. I december 2011 ändrades IFRS 7 vilket innebär utökade upplysningskrav i den period när IFRS 9 tillämpas för första gången. De huvudsakliga principerna i IFRS 9 beskrivs i det följande: Enligt IFRS 9 ska alla redovisade finansiella tillgångar, som omfattas av IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde. Klassificeringen utgår från affärsmodell och kontrakterade villkor på instrumentet. Finansiella tillgångar som hålls inom en affärsmodell vars syfte enbart är att uppbära de kontrakterade kassaflödena ska värderas till upplupet anskaffningsvärde. Instrumenten får endast ha kontrakterade flöden i form av på specifika dagar utfallande kapitalbelopp samt räntor på utestående kapitalbelopp. Om affärs-

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

modellens syfte är att både uppbära de kontrakterade kassaflödena enligt ovan men också sälja instrumenten redovisas värdeförändringen i Övrigt totalresultat.

I andra affärsmodeller redovisas värdeförändringarna i resultaträkningen. En option finns att värdera samtliga instrument med värdejusteringen i resultaträkningen om detta minskar redovisningsmässig mismatch.

IFRS 9 påverkan vad gäller klassificering och värdering av finansiella skulder är främst relaterat till förändringar i verkligt värde som beror på förändringar i kreditrisk för en finansiell skuld. Enligt IFRS 9 ska, för finansiella skulder som klassificeras till verkligt värde via resultaträkningen, det belopp av förändring i verkligt värde som beror av förändring i kreditrisk för skulden redovisas i Övrigt totalresultat. Detta gäller givet att redovisningen av effekterna av förändring i skuldens kreditrisk i Övrigt totalresultat inte skapar eller ökar fel av matchningen i redovisningen av resultatet.

Förändringar i verkligt värde beroende på skuldens kreditrisk kommer inte att klassificeras om till resultaträkningen efterföljande period. Under nu gällande IAS 39, redovisas hela beloppet av förändring i verkligt värde i resultaträkningen. IFRS 9 inkluderar också nya principer för nedskrivningar. De nya principerna innebär att man beräknar reserveringar för kreditförluster utifrån förväntade kreditförluster och inte inträffade. Detta innebär en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid första redovisningstillfället.

Vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under kreditens återstående löptid. Principerna för säkringsredovisning i IFRS 9 förändras också och ger större möjlighet att koppla säkringsaktiviteterna till den faktiska riskhanteringen. De retrospektiva beräkningarna av effektiviteten i säkringarna ersätts med mer kvalitativa bedömningar. Företagsledningens bedömning är att tillämpningen av IFRS 9 inte kommer att väsentligen påverka de redovisade beloppen vad gäller finansiella tillgångar och skulder.

IFRS 15 Intäkter

Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. Avsikten är att standarden ska ersätta befintliga standarder och uttalanden om intäkter. En samlad modell för intäktsredovisning föreslås oberoende av bransch och typ av transaktion. Detta ska ske enligt en femstegsmodell som i korthet innebär att ett företag ska redovisa intäkter i takt med att prestationsåtaganden i avtal fullgörs. Ett företag ska för varje kontrakt med kund identifiera prestationsåtaganden för varje produkt eller tjänst och därefter sätta ett transaktionspris som fördelas till respektive prestationsåtagande. En intäkt ska därefter redovisas när respektive prestationsåtagande fullgörs. Standarden är inte tillämplig på försäkringskontrakt men däremot för investeringskontrakt för de delar som bedöms utgöra en tjänst. IFRS 15 medför även utökade upplysningskrav. Standarden bedöms ha en begränsad påverkan på Skandia AB.

Övriga nya standarder och tolkningar

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna den period de tillämpas för första gången.

4. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål

För att upprätta redovisning måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och bedömningar. Dessa baseras på tidigare erfarenheter och antaganden vilka anses vara rättvisande och rimliga. Dessa uppskattningar och bedömningar påverkar redovisade belopp i både balans- och resultaträkningen liksom åtaganden utanför balansräkningen. De viktigaste antagandena om framtiden och källor till osäkerhet som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder är relaterade till:

- Finansiella avtal respektive försäkringsavtal
- Försäkringstekniska avsättningar
- Tvister
- Uppskjuten skatt
- Förutbetalda anskaffningskostnader

Finansiella avtal respektive försäkringsavtal

Den redovisningsprincip som har den mest betydande effekten på de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna är uppdelningen av kontrakt i försäkringskomponenter och finansiella komponenter, vilket beskrivs i avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och ”unbundling”. Orsaken till att Skandia AB valt att tillämpa denna så kallade ”unbundlingmetod” är den ökade transparens den medför. Den tydliggör hur Skandia ABs intäkter och kostnader uppstår och hanterar fondförsäkringskontrakten och de traditionella livförsäkringskontrakten på ett enhetligt sätt.

Förändringar i värdet på investeringar, som innehas för att täcka åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal redovisade som finansiella avtal, samt motsvarande förändring i försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen då substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna, se mer information i avsnitt 8 Investeringar som innehas för att täcka åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal.

Vid redovisning av finansiella avtal, se avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling, periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader linjärt över den förväntade löptiden för kontrakten. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultat effekt.

Försäkringstekniska avsättningar

De viktigaste antagandena om framtiden, samt källor till osäkerhet, som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder, är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna som beskrivs i not 29 Ej intjänade premier och kvardröjande risker och i not 30 Avsättning för oreglerade skador. Dessa antaganden omfattar bland annat antaganden om diskonteringsränta, tillfrisknande, kostnader och inflation.

Tvister

Skandia AB är inblandat i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Uppskjuten skatt

I posten Uppskjuten skatt ingår förlustavdrag som bedöms kunna utnyttjas för att reducera kommande års skattepliktiga resultat. Se ytterligare information i avsnitt 16 Skatt.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Vid redovisning av finansiella avtal, se avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling, periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader (DAC) genom att linjära avskrivningskurvor anpassas till förväntad andel återstående kontrakt under den förväntade löptiden för kontrakten. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultat effekt.

5. Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt transaktionsdagens valutakurs. Skandia ABs funktionella valuta är svenska kronor och som approximation för transaktionsdagens valutakurs används vanligen periodens genomsnittskurs. Tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till SEK med balansdagens valutakurs. Icke-monetära poster i en utländsk valuta, som redovisas till historisk anskaffningskostnad, omräknas till transaktionsdagens valutakurs, medan icke-monetära poster i utländsk valuta som redovisas till verkligt värde, räknas om till valutakursen från den dag det verkliga värdet fastställdes.

Valutakursdifferenser redovisas i resultaträkningen som valutakursvinster respektive valutakursförluster.

6. Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling

Enligt IFRS 4 Försäkringsavtal ska avtal endera klassificeras som ett försäkringsavtal eller som ett finansiellt avtal. Avtal som innehåller en betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkringsavtal och redovisas i enlighet med IFRS 4. Avtal som inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget klassificeras som ett finansiellt avtal och redovisas som ett finansiellt instrument i enlighet med IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. För avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera komponenterna separat finns enligt IFRS en möjlighet att tillämpa ”unbundling”, vilket innebär att avtalet delas upp i en försäkringskomponent och en finansiell komponent i redovisningen. Skandia AB utfärdar både försäkringsavtal och finansiella avtal. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia AB åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringsstagaren genom att gå med på att kompensera försäkringsstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Finansiella avtal är finansiella instrument som inte kan definieras som försäkringsavtal, eftersom de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget.

Vad gäller Skandia ABs fond- och depåförsäkringar (det senare klassificeras som traditionella livförsäkringar) är det möjligt att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge mer relevant finansiell information ”unbundlar” Skandia AB dessa avtal och redovisar den finansiella komponenten och försäkringskomponenten som om de vore separata avtal. Försäkringskomponenten klassificeras som ett försäkringsavtal och redovisas enligt stycket om Försäkringsavtal nedan. Den finansiella komponenten, behandlas enligt de principer som gäller finansiella avtal. För de uppdelade avtalen, det vill säga de unbundlade avtalen, fördelas avgifter och kostnader som uppstår ur avtalet mellan försäkringskomponenten och den finansiella komponenten. Initiala avgifter och anskaffningskostnader fördelas skäligen mellan komponenterna.

Försäkringsavtal

Som försäkringsavtal redovisas avtal inom skadeförsäkringsverksamheten (grupp- och privatvårdsförsäkring) och den uppdelade (unbundlade) försäkringskomponenten av fond- och depåförsäkringsavtal.

Värdering

Skandia AB gör en avsättning för förväntade framtida krav som uppstått men ännu inte utbetalats. Avsättningen görs enligt det interna regelverket för reservsättning som är beslutat av Skandia ABs styrelse. Vid långfristiga åtaganden, till exempel i avsättningen för sjukförsäkringsverksamhet, diskonteras skulden i enlighet med myndighetsföreskrifter om hur diskontering får göras. För kortfristiga åtaganden sker, i enlighet med myndighetsföreskrifter, ingen diskontering. Avsättningen redovisas i balansräkningen som Oreglerade skador.

För avtal där försäkringsriskpremierna under en period är avsedda att täcka försäkringsersättningar under denna period, redovisas den andel av premierna som relaterar till risker som ännu inte förfallit på balansdagen som ej intjänade premier. Avsättningen redovisas i balansräkningen som Ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Förlustprövning

På varje bokslutsdag utför Skandia AB en förlustprövning av förbindelser på sina försäkringsavsättningar för att säkerställa att det redovisade värdet på avsättningarna är tillräckligt högt upptaget med avseende på förväntade framtida kassaflöden. Då detta test utförs används de mest sannolika utfallen av beräknade framtida avtalade kassaflöden, samt skaderegleringskostnader och administrativa utgifter. Dessa kassaflöden diskonteras och jämförs med avsättningens redovisade värde. Eventuella underskott redovisas direkt i resultaträkningen.

Intäktsredovisning

Premier för försäkringsavtal redovisas som premieinkomst i resultaträkningen när de förfaller till betalning. För avtal där försäkringsriskpremierna under en period förväntas täcka periodens försäkringsersättningar, redovisas dessa premier som intäkt proportionellt under denna period.

Kostnadsredovisning

Kostnader för försäkringsavtal redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för provisioner och andra rörliga anskaffningskostnader som är relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa kan aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader. Principerna för att periodisera anskaffningskostnader för försäkringsavtal är desamma som principerna för att periodisera anskaffningskostnader för finansiella avtal. Skandia AB har sedan 2014 slutat aktivera anskaffningskostnader eftersom kostnaderna uppgår till oväsentliga belopp.

Förändring av avsättningar för försäkringsavtal redovisas under kostnader i resultaträkningen. Utbetalda försäkringsersättningar redovisas som en kostnad vid betalning.

Återförsäkring

Avtal som ingåtts mellan Skandia AB och återförsäkrare genom vilka bolaget kompenseras för förluster på avtal utfärdade av bolaget och som uppfyller klassificeringskraven för försäkringskontrakt, klassificeras som avgiven återförsäkring. Avtal som inte uppfyller dessa krav klassificeras som finansiella tillgångar och skulder. Mottagen återförsäkring klassificeras på samma sätt som andra avtal och redovisas i enlighet med den klassificeringen.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

För avgiven återförsäkring redovisas de förmåner som bolaget har rätt till enligt återförsäkringsavtalet som Återförsäkrarnas andel av försäkringstekniska avsättningar och Depåer hos företaget som avgivit återförsäkring. Fordringar på och skulder till återförsäkrare värderas på samma sätt som de belopp som är kopplade till återförsäkringsavtalet och i enlighet med villkoren för varje återförsäkringsavtal. Skulder inom återförsäkring är primärt premier som ska betalas för återförsäkringsavtal.

Skandia AB bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal enligt samma principer som används för finansiella tillgångar. Dessa principer beskrivs i avsnitt 10 Nedskrivning av tillgångar. Om det finns objektiva omständigheter för att återförsäkringstillgången behöver skrivas ner minskar bolaget det redovisade värdet på återförsäkringstillgången till dess återvinningsbara belopp och kostnadsför nedskrivningen i resultaträkningen.

Finansiella avtal

Som finansiellt avtal redovisas den finansiella komponenten av fond- och depåförsäkringar.

Värdering

Finansiella avtal är finansiella förbindelser vars verkliga värde är beroende av de underliggande finansiella tillgångarnas verkliga värde. De klassificeras vid avtalets startpunkt som finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen.

Värderingstekniker används för att fastställa verkligt värde vid avtalets början och på varje rapporteringsdag. Bolagets huvudsakliga värderingstekniker inbegriper alla faktorer som marknadsaktörer kan tänkas använda och baseras på observerbara marknadsuppgifter. Det verkliga värdet på finansiella skulder fastställs med hjälp av de aktuella värden som speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar som finns i de värdepapper till vilka de finansiella skulderna är länkade.

Det initiala och efterföljande värderingsbeloppet för det finansiella åtagandet är dess verkliga värde. Om åtagandet innefattar en återköpsrätt är det verkliga värdet aldrig lägre än beloppet som betalas vid återköp.

Om, i en specifik portfölj, de förväntade framtida intäkterna är lägre än de förväntade framtida rörliga kostnaderna, måste en avsättning för förluster för denna portfölj göras.

De finansiella avtalen redovisas på skuldsidan under rubrikerna Villkorad återbäring (depåförsäkringsåtaganden) respektive Fondförsäkringsåtaganden.

Förändringar i värdet av försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen. Substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna. Därför anser Skandia AB att en nettoredovisning underlättar för försäkringstagarna och andra intressenter att förstå transaktionerna och bedöma företagens resultat och framtida kassaflöde. Information om förändringar i värdet av villkorad återbäring och försäkringsåtaganden återfinns i not 31 Villkorad återbäring och i not 32 Fondförsäkringsåtaganden.

Intäktsredovisning

Belopp som erhållits från och betalats till innehavarna av de finansiella avtalen redovisas över balansräkningen som insättningar eller uttag, och inkluderas inte bland premier och försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Avgifter som debiteras för förvaltning av finansiella avtal intäktsförs i takt med att Skandia AB tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavare av finansiella avtal. Intäkten redovisas i resultaträkningen som intäkter från investeringsavtal respektive Övriga tekniska intäkter.

Kostnadsredovisning

Rörliga kostnader som direkt kan hänföras till tecknandet av nya finansiella avtal periodiseras. I Skandia ABs fall är dessa kostnader till största delen rörliga anskaffningskostnader. Förutbetalda anskaffningskostnader resultatförs då Skandia AB redovisar motsvarande intäkt, vilket innebär att de följer samma mönster som tillhandahållandet av tjänsten. Förutbetalda anskaffningskostnader periodiseras med en förväntad annullations- eller dödsfallsfrekvens. Tillgången testas för nedskrivningsbehov varje redovisningsperiod för att säkerställa att avtalens förväntade framtida ekonomiska förmåner överstiger det redovisade värdet. Alla andra kostnader, såsom fasta anskaffningskostnader och löpande förvaltningskostnader redovisas under den redovisningsperiod de inträffar.

7. Dotterbolag, intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Skandia AB. Bestämmande inflytande föreligger när ett företag är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i ett investeringsobjekt och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande över investeringsobjektet.

Intresseföretag är de företag i vilka Skandia AB har ett betydande inflytande över finansiella och operativa strategier, men där något bestämmande inflytande inte föreligger, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet.

Aktier i dessa kategorier av företag värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet på balansdagen bedöms understiga anskaffningsvärdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen.

8. Fond- och depåförsäkringsavtal

Dessa tillgångar består av placeringstillgångar för vilka fond- och depåförsäkringstagarna bär placeringsrisken och redovisas på raderna Fondförsäkringstillgångar respektive tillgångar för villkorad återbäring (depåförsäkringsavtal) i balansräkningen. Investeringar till förmån för försäkringstagare som själva bär placeringsrisken för investeringen redovisas till verkligt värde i enlighet med kraven i ÅRFL 4 kapitlet 2 § punkt 14. Tillgångarna klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin Som bestämts tillhöra kategorin och redovisas till verkligt värde, med eventuell vinst eller förlust redovisad i resultaträkningen.

Förändringar i värdet på fond- och depåförsäkringstillgångar och motsvarande förändring i försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen. Substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna. Därför anser Skandia AB att en nettoredovisning underlättar för försäkringstagarna och andra intressenter att förstå transaktionerna och bedöma företagens resultat samt framtida kassaflöde. Information om förändringar i dessa tillgångar och skulder återfinns i not 20 Tillgångar för villkorad återbäring och i not 21 Fondförsäkringstillgångar samt i not 31 Villkorad återbäring och not 32 Fondförsäkringsåtaganden. Fondförsäkringstillgångarna värderas till senaste köpkurs.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal

Försäkringstagarnas insättningar investeras i värdepapper valda av försäkringstagaren, och ett åtagande gentemot försäkringstagaren redovisas som en skuld. Skuldens storlek står i direkt förhållande till tillgångens värdeutveckling och summan av premier som betalats in samt utbetalningar som gjorts. Skulderna klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin som bestämts tillhöra kategorin.

9. Andra finansiella instrument

Andra finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och obligationer, derivat samt kassa och bank. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder och derivat.

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument utom avseende de som tillhör kategorin Finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde.

Finansiella instrument värderas löpande utifrån aktuell typ av tillgång eller skuld, se nedan. Realiserade vinster och förluster beräknas som skillnaden mellan bokfört värde och försäljningspris. Köp och försäljning av värdepapper och valutor redovisas per affärsdagen, det vill säga dagen då transaktionen utfördes. Fordran på/skuld till motparten redovisas netto mellan affärsdagen och likviddagen under posten Övriga fordringar eller Övriga skulder om clearing sker via ett clearinginstitut. Om så inte är fallet redovisas posterna brutto under posten Övriga fordringar eller Övriga skulder. Värdering av respektive tillgångsslag beskrivs nedan. Tillgångar värderas till köpkurs och skulder till säljkurs.

Kundfordringar

Kundfordringars förväntade löptid är kort, varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Obligationer, aktier och derivat

Obligationer, aktier och derivat klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen. Med verkligt värde avses försäljningsvärde på balansdagen utan avdrag för förväntade försäljningskostnader. För aktier och obligationer noterade på en auktoriserad fondbörs eller aktiemarknad är försäljningsvärdet normalt köpkurs på balansdagen. Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde i underkategorin ”Som bestämts tillhöra kategorin” medan aktier klassificeras som ”Innehav för handel”. Alla värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Derivat värderas individuellt och redovisas till verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin ”Innehav för handel”. Om värdet på derivatet är positivt redovisas det som en tillgång och om värdet är negativt som skuld. Verkligt värde på valutaoptioner beräknas med hjälp av Black and Scholesmodellen och på räntederivat genom diskontering av framtida kassaflöden. Verkligt värde för valutaterminer erhålls från officiella marknadsnoteringar.

Kassa och bank

Kassa och bank består av banktillgodohavanden efter avdrag för checkkrediter vilka i balansräkningen redovisas som lån. I likvida medel ingår medel som utgör en del i transaktioner mellan försäkringstagare och fondförvaltare. Kortfristiga placeringar, med en kort löptid från anskaffningstidpunkten, normalt tre månader eller mindre, ingår i likvida medel.

Andra finansiella skulder

Leverantörsskulder och andra kortfristiga skulder med kort löptid redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

10. Nedskrivning av tillgångar

För tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen granskas det redovisade värdet vid varje balansdag, för att bedöma om det föreligger indikation på värdeminskning. Om sådan indikation finns, fastställs tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högre av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras förväntade framtida kassaflöden till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt, som speglar aktuella marknadsvärderingar av tidsjusterat penningvärde och de specifika riskerna för tillgången för vilken förväntade framtida kassaflöden ännu ej justerats.

En nedskrivning görs när tillgångens eller dess kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen. En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Återföringen ökar tillgångens redovisade värde. Det redovisade värdet får inte överstiga det värde som redovisats efter avskrivningar, om en nedskrivning aldrig gjorts. Tillgångar som undantas från denna princip är dels finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen, se avsnitt 9 Andra finansiella instrument, och dels uppskjutna skattefordringar, se avsnitt 18 Skatt.

11. Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Förväntad nyttjandeperiod bedöms uppgå till tre år för IT-inventarier och till fem år för övriga inventarier med undantag för konstverk som inte skrivs av beroende på att värdeminskning inte anses föreligga.

Vinst eller förlust vid avyttring eller utrangering av en tillgång fastställs som skillnaden mellan försäljningsintäkterna och tillgångens redovisade värde, och redovisas i resultaträkningen.

12. Eget kapital

Bundet eget kapital utgörs av aktiekapital och reservfond. Övrigt eget kapital klassificeras som fritt eget kapital.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

13. Försäkringstekniska avsättningar (FTA)

Beräkning av samtliga försäkringstekniska avsättningar följer både de externa lagkrav och interna instruktioner som ställs på dessa beräkningar.

Avsättningarna för premiebefrielseförsäkring är beräknade med hjälp av en diskonteringsränta som definieras i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:8 om val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar. De antaganden, förutom räntan och ett antagande om värdesäkring av försäkrade förmåner, som används i beräkningen är en avvecklingsfunktion skattad på grundval av tidigare erfarenhet av denna affär. Avsättningsberäkningen följer vedertagna formler och svensk praxis.

De försäkringstekniska avsättningarna för gruppolycksfall och sjukvårdsförsäkringar är beräknade med hjälp av så kallade triangelschematekniker (chain-ladder). Dessa metoder följer accepterad praxis inom skadeförsäkring sedan lång tid, och rekommenderas av aktuariieföreningar generellt både i Europa och USA. Ingen diskontering av dessa reserver görs på grund av skadeutbetalningarnas korta medelduration.

De osäkerheter som finns i uppskattningarna är hanterade med försiktighet i överensstämmelse med god redovisningssed. IBNR-avsättningarna avser inträffade men ännu inte rapporterade skador. Erfarenhetsmässigt vet man att många skador har en eftersläpning i anmälningarna.

IBNR-beräkningen görs med hjälp av olika varianter av så kallade triangelschematekniker av antal anmälda skador, hittills utbetalad ersättning med mera. Beräkningsvarianterna jämförs och jämkas ihop till en gemensam antalskattning, varefter reserven bestäms under antagandet att de okända skadorna har samma medelskadekostnad som de kända.

De försäkringstekniska avsättningarna för ej intjänade premier kan vara av följande tre typer:

”Äkta” ej intjänad premie - I de fall riskpremier betalas till försäkringsbolaget långt före förfall ska en premieperiodisering göras, det vill säga en avsättning görs för överskjutande belopp och löses upp i den period premien förfaller. Eftersom bolaget till övervägande del tillämpar månadspremier för premiebefrielseförsäkring har ingen avsättning gjorts i bokslutet för 2016 för den affären Regelbundet sker kontroller av att behovet av avsättningar för denna affär är immateriellt.

Aktivreserver för premiebefrielseförsäkring - Motsvarar framtida årliga underskott i riskresultatet, orsakade av en utjämnad premie. En beräkning görs av behovet av periodpremie och överskjutande del av inbetald premie avsätts för framtiden. Beräkningstekniken följer svensk praxis.

Avsättning för kvadröjande risker - För försäkringsavtal med otillräcklig riskpremie jämfört med premiebehovet görs en försäkringsteknisk avsättning för kvadröjande risker, ett så kallat nivå-tillägg. Avsättningen löses upp i takt med att premien förfaller.

14. Andra avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när bolaget har en förpliktelse på grund av en händelse som har inträffat och när det är troligt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglera förpliktelsen och att beloppet kan uppskattas tillförlitligt. Om tidpunkten för den eventuella ekonomiska kompensationen är känd och överstiger ett år diskonteras beloppet.

15. Pensioner för egen personal

Skandia ABs pensionsförmåner säkras genom försäkringslösningar vilka består av både avgifts- och förmånsbestämda pensionsplaner vilka redovisas som kostnad i resultaträkningen för den period som kostnaden avser. Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Med förmånsbestämd pension avses att den anställde garanteras en viss pension efter avslutad anställning som baseras på slutlönen. Reglerna om redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner enligt IAS 19 ”Ersättningar till anställda” tillämpas dock inte i Skandia AB. Anledningen är att tillämpning av reglerna enligt Tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Skandia AB redovisar förmånsbestämda pensioner i enlighet med reglerna i Tryggandelagen och Rådet för finansiell rapportering där det framgår att reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner inte behöver tillämpas i juridisk person utan istället kan förenklingsregeln tillämpas. För Skandia AB innebär det att förmånsbestämda planer redovisas som avgiftsbestämda. För ytterligare information om pensioner, se not 42 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser.

16. Obeskattade reserver

Svensk skattelagstiftning ger företag möjlighet att genom avsättningar till obeskattade reserver minska årets skattepliktiga resultat. Förändringar av obeskattade reserver redovisas över resultaträkningen under rubriken Bokslutsdispositioner. I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken Obeskattade reserver.

17. Skatt

Avkastningsskatt

Försäkringsverksamheten är med vissa undantag föremål för avkastningsskatt och inte inkomstskatt. Avkastningsskatten baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Skattesatsen är 15 procent för pensionsförsäkringar och 30 procent för kapitalförsäkringar. Kostnaden beräknas varje år och redovisas som en skattekostnad. Den gottgörelse för denna kostnad som dras från de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning redovisas i resultaträkningen i posten Övriga tekniska intäkter. Det finns en omedelbar koppling mellan den avkastningsskatt som betalas och den kostnad som debiteras försäkringstagarna.

Inkomstskatt

Aktuell skatt

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år med tillämpning av balansdagens skattesatser. Aktuell skatt avser även justering av skatt hänförlig till tidigare perioder. Aktuell skatt utgår med 22 procent under räkenskapsåret 2016.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden och baseras på temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde av tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen, förutom i de fall då den är hänförlig till poster som redovisas direkt mot Eget kapital eller i Övrigt totalresultat. I dessa fall redovisas även skatteeffekten mot Eget kapital eller Övrigt totalresultat. Uppskjutna skattefordringar relaterade till skattemässiga underskott redovisas bara om det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar i framtiden.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som förväntas gälla den period skulden betalas eller tillgången realiserar. Uppskjuten skatt har för räkenskapsåret 2016 beräknats med 22 procent. Uppskjutna skatteskulder eller fordringar diskonteras inte.

18. Koncernbidrag och aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot Eget kapital hos mottagaren och aktiveras i Aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag redovisas hos både mottagaren och givaren i posten Bokslutsdispositioner som en ökning eller minskning av årets resultat.

19. Intäktsredovisning

Skandia ABs redovisningsprinciper för intäkter och kostnader från försäkringsavtal och finansiella avtal redovisas i avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal - klassificering och unbundling.

Intäkter utgörs av det verkliga värdet av ersättningar som erhållits eller fordras för tjänster som tillhandahållits i den ordinarie affärsverksamheten. Intäkter redovisas enligt nedan.

Ränteintäkter periodiseras över tiden, baserat på det utestående kapitalbeloppet och den tillämpliga effektiva räntesatsen, vilket är den räntesats som exakt diskonterar de uppskattade framtida inbetalningarna under den finansiella tillgångens förväntade löptid till den finansiella tillgångens redovisade värde. För instrument som redovisas till verkligt värde redovisas mellan skillnaden mellan det (teoretiska) upplupna anskaffningsvärdet och det aktuella verkliga värdet som en orealiserad värdeförändring. Utdelning från investeringar redovisas när aktieägarnas rätt att erhålla betalning har fastställts.

För mer information kring kapitalavkastning, se avsnitt 20 Kapitalavkastning.

20. Kapitalavkastning

Intäkter och kostnader på placeringstillgångar som hänger samman med skadeförsäkringsrörelse redovisas i resultaträkningen under den icke tekniska redovisningen. Från kapitalförvaltningens resultat förs kapitalavkastning inom skadeförsäkringsrörelsen över från det icke tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden.

För fond- och depåförsäkringsrörelsen redovisas kapitalavkastning på sådana placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken under den tekniska redovisningen av livförsäkringsrörelsen medan kapitalavkastning för egen räkning redovisas i den icke tekniska redovisningen. Se avsnitt 8 Investeringar som innehas för att täcka åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal för mer information om nettoredovisning i resultaträkningen av förändringar i värdet på fond- och depåförsäkringar och motsvarande förändring av försäkringsåtaganden.

21. Eventualförpliktelser

Under eventualförpliktelser redovisas förpliktelser som härrör från inträffade händelser men som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att ett utflöde kommer att krävas eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. I de fall behov föreligger av ianspråktagande av garantiförbindelser redovisas antingen en avsättning eller skuld i balansräkningen samt kostnad i resultaträkningen.

22. Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys, tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till Skandia ABs verksamhet. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och fördelas på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. I kassaflödet från den löpande verksamheten her en nettoredovisning skett av förändringar av försäkringstekniska skulder, åtaganden för fondförsäkringsavtal och därtill hörande placeringstillgångar. En netto-redovisning visar bättre de kassaflöden som tillfaller Skandia AB.

Investeringar i placeringstillgångar som används i rörelsen är en integrerad del av verksamheten då inflöden i försäkringsverksamhet till stor del måste placeras enligt rörelsereglerna och redovisas således under den löpande verksamheten.

Förändringar i placeringar i koncernföretag samt intresseföretag redovisas inom investeringsverksamheten.

I den finansiella verksamheten redovisas utdelning lämnad till moderbolaget. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden efter avdrag för checkkrediter vilka i balansräkningen redovisas som lån. I likvida medel ingår medel som utgör en del i transaktioner mellan försäkringstagare och fondförvaltare. Kortfristiga placeringar, med en kort löptid från anskaffningstidpunkten, normalt tre månader eller mindre, ingår i likvida medel.

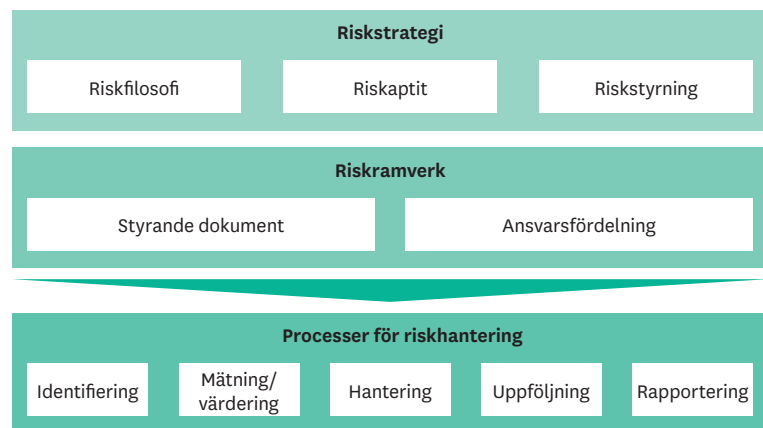
2. Risker och riskhantering

1 Inledning

I Skandia AB bedrivs livförsäkringsverksamhet i form av fond- och depåförsäkring samt tilläggsförsäkring som premiebefrielseförsäkring och skadeförsäkringsverksamhet i form av privatvård och olycksfallsförsäkring. Skandia ABs verksamhet bygger på ett aktivt risktagande. Verksamheten ger upphov till ett brett spektrum av risker som potentiellt kan påverka rörelseresultatet, den ekonomiska ställningen och/eller framtida intäkter kopplade till avgiftsstruktur i nuvarande försäkringsbestånd. Vissa av dessa risker är naturliga följder av Skandia ABs affärsstrategi och begränsas inte till något visst affärssegment. Andra risker, såsom försäkringsrisker, är däremot segmentspecifika. Därutöver förekommer risker som är hänförliga till människor, processer och system och externa händelser, så kallade operativa risker. Riskerna i verksamheten elimineras, begränsas eller accepteras. Oavsett vilken strategi som gäller vid hantering av risker är det av yttersta vikt att alla risker i verksamheten hanteras och kontrolleras på ett effektivt sätt.

En viktig uppgift för Skandia AB är att bestämma vilka risker och hur mycket av dessa risker som kan accepteras i strävan att öka värdet för kunder och ägare. Riskerna innebär både möjligheter att öka detta värde och minska värdet. En effektiv riskhantering inom Skandia AB ger ledningen och styrelsen möjlighet att skapa värde för kunder och ägare i en sund och trygg verksamhet. Riskhantering är en integrerad del av Skandia ABs affärs- och verksamhetsplanering. I affärs- och verksamhetsplaneringen identifieras risker på olika nivåer i Skandia AB vilka sedan värderas, hanteras, följs upp och rapporteras löpande under året. Skandia ABs största risk är marknadsrisk och då framförallt aktieprisrisk, vilket är förknippat med avgiftsstrukturen i försäkringarna.

Riskhanteringssystem

Legalt kapitalkrav

Solvens 2 infördes i Sverige den 1 januari 2016 genom ändringar i försäkringsrörelselagen. Solvens 2 tillämpas på hela verksamheten i Skandia AB. Genom lagstiftningen sätts en restriktion för den samlade risk som Skandia AB kan ta i sin dagliga verksamhet, genom att sätta en lägsta nivå på kapital, i form av kapitalbas, som ett försäkringsbolag behöver hålla för att täcka sina risker. Den totala risknivån mäts i form av så kallade kapitalkrav. Skandia AB beräknar kapitalkravet med standardformeln som är en Value-at-Risk modell med ett års riskhorisont och konfidensnivån 99,5 %. Konfidensnivån betyder att Skandia AB är solvent i 199 av 200 år. Skandia AB uppfyllde per den 31 december 2016 det legala kapitalkravet.

Internt kapitalkrav

I den interna styrningen använder Skandiakoncernen en intern kapitalmodell som mäter storleken på Skandiakoncernens risktagande i form av ett internt kapitalkrav. Skandia AB får kvartalsvis ett nytt riskmandat från moderbolagets ALM-kommitté. Riskmandat ska täcka bolagets kapitalkrav enligt intern kapitalmodell. Syftet med det utdelade riskmandatet är att koncernen ska ha kontroll över koncernens samlade risker vid var tidpunkt. Ifall Skandia ABs riskmandat skulle riskeras att överskridas ska moderbolagets ALM-kommitté genast notifieras för att kommittén ska kunna besluta om ett utökat riskmandat. Koncernens riskmandatmodell möjliggör för moderbolagets kapitalförvaltning att anpassa koncernens risknivå vid var tidpunkt. Skandia AB uppfyllde per den 31 december 2016 det interna kapitalkravet.

2 System för riskhantering

Skandia ABs system för riskhantering sammanfattas i bilden bredvid. De olika delarna i systemet förklaras närmare i det följande.

Riskstrategi

Skandia ABs riskstrategi omfattar begreppen riskfilosofi, riskaptit samt riskstyrning. Riskfilosofin anger Skandia ABs inställning till risk och risktagande och består av ett antal principer som styr bolagets risktagande.

För att säkerställa att Skandia AB följer de principer som anges av riskfilosofin, behöver bolaget en riskaptit som begränsar hur mycket och vilken risk Skandia AB är villigt att acceptera. Riskaptiten uttrycks genom riskaptitmått samt limiter för dessa. Vid eventuell överträdelse av beslutade limiter har Skandia AB åtgärds- eller kontinuitetsplaner för att återigen komma inom önskade nivåer för riskaptiten.

Inom de ramar som ges av riskaptitramverket ska Skandia AB kontinuerligt fatta de affärsmässiga beslut som får mest positiv inverkan på värdet. Det kräver en avvägning mellan värdeskapande möjligheter och ökat risktagande, samt en avvägning mellan olika typer av risktagande. Detta möjliggörs genom en aktiv och framåtblickande riskstyrning som ger vägledning vid beslut kring risktagande inom de begränsningar som ges av riskaptiten.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Riskstrategin ska överrensstämma med Skandia ABs affärsstrategi och ses över vid ändrade interna och eller externa förutsättningar som signifikant påverkar eller kan komma att påverka Skandia ABs riskbild såsom uppdatering av affärsstrategin.

Riskramverk

Riskstrategin konkretiseras genom Skandia ABs riskramverk. Detta omfattar styrande dokument i form av policyer, instruktioner och riktlinjer samt Skandia ABs ansvarsfördelning för riskhantering. Skandia AB har en struktur för styrande dokument som säkerställer och reglerar styrningen av respektive riskkategori. Eftersom Skandia ABs olika risker skiljer sig till sin natur är styrdokumenterna anpassade till respektive riskkategori.

Ansvarsfördelning

Skandia ABs styrelse har det yttersta ansvaret för Skandia ABs risknivå och bedömning av kapitalbehov. Styrelsen anger riktlinjer till vd avseende riskhantering, riskkontroll och rapportering med mera genom utfärdande av policyer. Styrelsen fastställer också Skandia ABs attityd till risk genom att besluta om bolagets riskstrategi och limiter för riskapit. Styrelsen är således den yttersta ägaren av Skandia ABs riskhanteringssystem och ska se till att Skandia AB har en god intern kontroll. Risk- och revisionsfrågor hanteras vid bolagets styrelsemöten.

Skandia ABs vd har med stöd av ledningsgruppen det övergripande ansvaret för hanteringen av de risker som bolaget utsätts för. Vd ansvarar för att förmedla och implementera styrelsens synsätt avseende riskhanteringssystemet samt säkerställa att det finns en implementerad och väl fungerande intern kontroll. Utifrån styrelsens övergripande styrdokument utfärdar vd mer detaljerade instruktioner för den operativa hanteringen av Skandia ABs risker. Vd har även, genom sin organisation och ansvarsfördelning, fördelat det operativa ansvaret för riskhantering till sina medarbetare. Den övergripande riskhanteringen och kontrollen sker under vds ledning. För att underlätta vds arbete finns två vd-kommittéer inrättade: Riskkommitté samt Asset & Liability Committee (ALCO).

Riskhanteringsfunktionen är ansvarig för att utveckla och övervaka riskhanteringssystemet, vilket bland annat omfattar övergripande kontroll och rapportering av Skandia ABs och dotterbolagens risker. Riskhanteringsfunktionens ansvar och uppdrag beskrivs i en av styrelsen beslutad policy. Riskhanteringsfunktionen leds av en riskchef. Riskchefen ska regelbundet ge en oberoende och samlad bild av Skandia ABs och dotterbolagens väsentliga risker till vd, ledning och styrelse. I funktionens ansvar ingår att på en övergripande nivå utvärdera att riskhanteringssystemet på ett ändamålsenligt sätt bidrar till att uppnå Skandia ABs mål.

Riskhanteringsprocesser

Löpande riskhantering

Den löpande riskhanteringen sker enligt processer som omfattar identifiering, mätning/värdering, hantering, uppföljning och rapportering av risker. Generellt gäller att processerna ska vara effektiva i att säkerställa att Skandia AB verkar i linje med sin risk- och affärsstrategi, och att det finns en god kontroll av risker inom hela organisationen. Skandia AB tillämpar följande definitioner av de väsentliga riskerna enligt tabellen nedan.

Riskkategori	Definition och förklaring
Livförsäkringsrisk	<i>Risker som uppstår i och med att försäkra individers liv.</i> Livförsäkringsrisk är risk för förluster till följd av minskade framtida intäkter som beror på ändrade antaganden inom livförsäkring. Livförsäkringsrisk kan delas upp i långlevnadsrisk, dödlighetsrisk, katastrofrisk (inom livförsäkring), driftkostnadsrisk och kundbeteenderisk.
Sjukförsäkringsrisk och sakförsäkringsrisk	<i>Risker som uppstår i och med att försäkra individers hälsa.</i> Sjukförsäkringsrisk är risk för förlust på grund av underskattning av premier eller högre värdering av försäkringstekniska avsättningar till följd av ökat insjuknande samt minskat tillfrisknande. Sakförsäkringsrisk är risk för förlust på grund av underskattning av premier eller högre försäkringstekniska avsättningar till följd av variation av tidpunkt, frekvens och svårighetsgrad för skador. Det finns även en katastrofrisk inom sjukförsäkring- och sakförsäkringsrisk till följd av risken för bland annat massolycksfall, koncentration och pandemi.
Marknadsrisk	Risken för att värdet på ett finansiellt instrument fluktuerar på grund av prisförändringar på de finansiella marknaderna och därmed påverkar bolagets resultat och risken för minskade framtida intäkter på grund av prisförändringar på de finansiella marknaderna
Kredit- och motpartsrisk	Risken för att en motpart inte fullgör sina förpliktelser mot Skandia AB.
Likviditetsrisk	Risken för att bolaget vid förfallodatum inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden eller endast kan göra detta till höga kostnader.
Operativ risk	Operativ risk är risken för förlust till följd av bristande processer, system och/eller externa händelser samt avsiktliga eller oavsiktliga bristande handlingar av anställda.
Affärsrisk	Affärsrisk är risken för att bolagets värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall för kostnader, volymer och marginaler etc.
Strategisk risk	Strategisk risk är risken för förlust på grund av missriktade affärsbeslut, felaktigt genomförande av beslut eller oförmåga att reagera adekvat på förändringar i samhället, regelsystem eller branschen. Denna risk typ är till sin natur snarlik affärsrisker men vill fånga upp de storskaliga och strukturella riskfaktorerna.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

De huvudsakliga kategorierna av risker är försäkringsrisk, marknadsrisk, kredit- och motpartsrisk, likviditetsrisk, operativ risk, affärsrisk och strategisk risk. Dessa kan sedan brytas ner i underkategorier av vilka Skandia AB har valt att lyfta fram de mest väsentliga. I det följande beskrivs Skandia ABs löpande hantering per riskkategori.

Livförsäkringsrisk

Bolagets livförsäkringsrisker kommer från försäkringsåtaganden i form av fond- och depåförsäkring.

Långlevnadsrisk, dödlighetsrisk och katastrofrisk avseende livförsäkring

Långlevnadsrisk avser risken för oförväntad förlust till följd av permanent minskad dödlighet medan dödlighetsrisk avser risken för oförväntad förlust till följd av permanent ökad dödlighet. Katastrofrisk avseende livförsäkring handlar om risken för oförväntad förlust till följd av ökad dödlighet till följd av extrema eller exceptionella händelser såsom exempelvis pandemi.

Livslängden i Sverige har historiskt ökat successivt över tid och denna utveckling förväntas fortsätta. I livslängdsantagandena för beräkning av framtida intäkter ingår därför en förväntad ökning av livslängden. Hur väl antagandet stämmer överrens med verkligheten kontrolleras genom regelbundna dödlighetsundersökningar av det egna beståndet mot nationell statistik, där slutsatserna används för att justera prissättning samt för att uppdatera antaganden vid beräkning av framtida intäkter. När dödsfall inträffat har försäkringsfallet som regel slutreglerats inom en eller ett par månader från dödsfallet.

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisk avser risken för förlust till följd av permanent högre kostnader. Administrativa driftskostnader följs kontinuerligt upp av verksamheten. Analyserna används sedan för prissättning och som utgångspunkt för aktuariefunktionens analys och bedömning av framtida driftskostnader för att ta fram relevanta driftkostnadsantaganden för beräkning av framtida intäkter.

Kundbeteenderisk (annullationsrisk)

Kundbeteenderisk är risken att kunder till exempel återköper, flyttar sina försäkringsavtal eller upphör att betala premier för sina avtal med Skandia AB i en utsträckning som inte har förutsetts. Kundbeteenderisker hanteras främst genom en medveten produktdesign samt genom en löpande service över hela avtalsperioden. Många sparförsäkringsavtal kan helt eller delvis sägas upp före förfallodagen mot ett kontant återköpsbelopp. För Skandia ABs sparförsäkringar reduceras denna risk till viss del genom att en återköpsavgift tas ut av kunder och/eller distributörer som säger upp avtal i förtid.

Sjukförsäkringsrisk

Premiefrielseförsäkring ger en ekonomisk ersättning (premiebetalning) beroende på enskilda personers hälsa. Avtalen tecknas med företagskunder i samband med tjänstepensionssparande i Sverige.

Hantering av Skandia ABs sjukförsäkringsrisk sker gemensamt med moderbolaget, eftersom bolagen har en gemensam plattform (TjänstePension i Skandia), vilket medför att kundbasen delvis är gemensam. Moderbolaget arbetar aktivt med hälsa i ett program som heter "hälso-kedjan", vilket syftar till att förebygga ohälsa samt förkorta sjukfrånvaro. Försäkringstagare (företag) "sporrar" att göra ett bra hälsoarbete för sina anställda genom belöningar i form av

lägre premier baserat på hälsonyckeltal. Ersättning vid sjukdom har ett beroende till varje lands statliga sjukförsäkringssystem, samt att sjukligheten ändrar sig över tid. Skandia AB genomför kontinuerliga analyser över insjuknade och tillfrisknade personer som är försäkrade, för att kunna ta hänsyn till relevanta antagande vid premiesättning och beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Det sker en riskbedömning vid tecknande av försäkring för enstaka individer vilket minskar moturvalsrisken.

För premiefrielseeskador, som regleras med periodisk utbetalning under hela den tid som sjukfallet pågår, är osäkerheten till en början stor om skadans exakta storlek. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar baseras på erfarenhetsmässigt bestämda antaganden och en ny individuell beräkning för varje skada görs kvartalsvis. Efter cirka två års sjukdomstid förbättras prediktionssäkerheten för en skadas återstående tid.

Sakförsäkringsrisk

Sakförsäkringsrisker finns för privatvårdsförsäkring och gruppolycksfallsförsäkring. Skandia AB är en stor aktör avseende privatvårdsförsäkring på den svenska marknaden. Skadeutfall följs upp och resultatet används för att förbättra prissättning och antagande för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

För privatvård är den genomsnittliga utbetalningstiden kort medan det för olycksfallsförsäkring kan ta längre tid innan en skadas omfattning är fullständigt känd. I båda fallen baseras beräkning av försäkringstekniska avsättningar på dels tidigare års utbetalningsmönster och dels kända förändringar i försäkringsprodukt, försäkrat bestånd och omvärldsfaktorer. Under året genomfördes en överlåtelse av beståndet i den danska filialen inom privatvårdsförsäkringar till Skandia Link Livförsäkring A/S. I och med denna överlåtelse överfördes försäkringsriskerna i detta bestånd.

Matchningsrisk

Bolagets matchningsrisk analyseras i Asset & Liability Committee (ALCO) som även ansvarar för den tillgångsportfölj som används för att durationsmatcha de försäkringstekniska avsättningarna för premiefrielse, privatvårds- och gruppolycksfallsförsäkring. Durationen redovisas i i tabell nedan.

Skadereservernas duration i MSEK	< 1 år	1-5 år	>5 år	Totalt
Privatvård	268	255	50	573
Gruppolycksfall	110	203	117	431
Premiefrielseförsäkring	48	134	163	345

Marknadsrisk

Skandia ABs direkta exponering för marknadsrisk på egna investeringar och Försäkringstekniska avsättningar för privatförsäkring, gruppolycksfall samt premiefrielseförsäkring är begränsad. Hanteringen av egna investeringar regleras av Skandia ABs interna styrdokument. Uppföljning av förmånsrättsregister, utfall och risk hanteras i Skandia ABs Asset and Liability Committé (ALCO). Uppföljning inklusive känslighetsanalyser, tas fram och rapporteras löpande. Sammantaget präglas Skandia ABs investeringsstrategi av låg riskaptit och risktolerans, varför kapitalet placeras försiktigt och med hänsyn tagen till duration i Försäkringstekniska avsättningar.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Därutöver är Skandia AB indirekt exponerat för marknadsrisk då framtida intäkterna till stor del består av avgifter från kundernas tillgångar under förvaltning vilka påverkas av tillgångarnas värdeförändring. Exempelvis påverkas värdet av fonder och depåer av både aktiemarknadens utveckling och ränterörelser. Det finns därför både aktiekursrisker och ränterisker vilka påverkar Skandia ABs resultat. Skandia AB säkrar inte dessa risker hänförliga till förändringar i värdet på kundernas investeringar eller de som uppkommer på grund av valutakursförändringar i dessa.

Skandia AB är också exponerat för marknadsrisk vid köp och försäljningar av fondandelar eller andra finansiella instrument som sker till följd av försäkringstagares handel. Den valutakursrisk som detta medför valutasäkras. Marknadsrisk i form av optioner förekommer i vissa försäkringskontrakt men i liten utsträckning. På grund av inriktningen av Skandia ABs verksamhet är dessa risker av liten betydelse för aktieägaren. Riskhantering i form av kontroller utövas med avseende på dessa risker.

Kredit- och motpartsrisker

Kredit- och motpartsrisk är risken för förluster på grund av att fordringar på motparter inte återbetalas i tid eller inte alls på grund av motpartens betalningsoförmåga. Skandia AB exponeras för kreditrisk och motpartsrisk bland annat i samband med placeringar av skuldtäckningstillgångar. Kredit- och motpartsrisk styrs övergripande även separat policy för styrning och kontroll av dessa risker.

När det gäller investeringar tillämpar Skandia AB en aktsam placeringsstrategi med restriktioner vad gäller koncentration, duration (löptid) och kreditvärdighet. Den övergripande styrningen och hanteringen av investeringar i placeringstillgångar regleras i en separat investeringspolicy.

Skandia AB exponeras för följande kreditrisker:

Kreditriskexponering ^{1) 2) 3)}	2016	2015
Andra finansiella placeringstillgångar		
Obligationer, kreditvärdighet AAA	719	613
Obligationer, kreditvärdighet AA	465	528
Obligationer, kreditvärdighet A	402	516
Obligationer, kreditvärdighet BBB	—	45
Obligationer, utan kreditbetyg	375	200
Banker		
Motpart med kreditvärdighet A+	1 046	1 858
Motpart med kreditvärdighet A	—	29
Motpart med kreditvärdighet AA-	981	22
Totalt	3 988	3 811

¹⁾ Kreditexponeringen anges som bokfört värde efter reservering för osäkra fordringar.

²⁾ Inga ställda säkerheter finns.

³⁾ I samband med bokslut görs sedvanlig kontroll av förfallna fordringar. Per 2016-12-31 uppgår förfallna fordringar inte till något materiellt belopp.

Likviditetsrisker

Likviditetsrisk är risken att likvida medel är otillräckliga för att kunna möta kunders och andra motparters krav på likvid betalning till exempel kontantuttag av kunder eller byte av fonder. Skandia AB exponeras för likviditetsrisker på flera områden. Några exempel är fondbyten inom fondförsäkring. Styrning och kontroll av likviditetsrisk regleras i en separat likviditetsriskpolicy.

Skandia AB hanterar likviditetsrisken (1) genom att verksamheten har en likviditetsstrategi för den dagliga hanteringen av likviditet i verksamheten, (2) genom att bestämma och löpande övervaka likviditetslimiter samt (3) genom en kontinuitetsplan för likviditetskriser. För kända stora likviditetsrisker finns system för att regelbundet beräkna så kallade worst-case scenarios. Skandia ABs ALCO följer upp likviditeten och bevakar likviditetsriskerna löpande. På daglig basis hanteras likviditetsriskerna för försäkringsverksamheten av Skandiasbankens Treasuryavdelning.

Följande tabell visar en förfallostruktur för finansiella åtaganden inom Skandia AB som är föremål för likviditetsrisker. Tabellen baseras på avtalade löptider.

Löptidsanalys 2016

Kontraktuella förfallotidpunkter för finansiella och försäkringsrekniska åtaganden som är exponerade för likviditetsrisker 2016

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Derivat	0	—	—	0
Avsättningar för försäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	93 950	12 639	46 414	153 003
Försäkringstekniska avsättningar	701	604	347	1 652
Skulder avseende direkt försäkring	366	—	—	366
Övriga skulder	376	—	—	376
SUMMA	95 394	13 243	46 760	155 397

Placeringstillgångar som skall täcka Försäkringstekniska avsättningar har följande förfallotidpunkter 2016

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	866	1 094	0	1 960

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Löptidsanalys 2015

Kontraktuella förfallotidpunkter för finansiella och försäkringsrekniska åtaganden som är exponerade för likviditetsrisker 2015

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Derivat	0	—	—	0
Avsättningar för försäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	86 952	12 019	45 686	144 658
Försäkringstekniska avsättningar	784	631	332	1 747
Skulder avseende direkt försäkring	305	—	—	305
Övriga skulder	450	—	—	450
SUMMA	88 491	12 650	46 018	147 160

Placeringsstillgångar som skall täcka Försäkringstekniska avsättningar har följande förfallotidpunkter 2015

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	526	1 376	0	1 902

Operativa risker

Operativa risker hanteras genom förebyggande och skadereducerande åtgärder. Skandia AB hanterar operativa risker dels genom olika former av förebyggande åtgärder och säkerhetsarrangemang, dels genom kontinuitetsplanering som syftar till att hantera för Skandia AB uppkomna eventuella negativa händelser på ett så effektivt sätt som möjligt. Effekter av operativa risker uppkommer vanligtvis i form av kostnader eller ryktesförluster.

Styrelsen har beslutat om ett internt regelverk för operativ riskhantering. Regelverket omfattar Skandia ABs process för hantering och rapporteringen av risker och anger styrelsens risktolerans för operativa risker. Ansvar för att löpande hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret inom Skandia. Till stöd för hanteringen har Skandia AB en så kallad självutvärderingsprocess samt en process för incidenthantering. Årligen genomför varje enhet en självutvärdering av operativa risker som uppdateras kvartalsvis inför riskrapportering. Utvärderingen syftar till att identifiera och bedöma risker, samt att ta fram åtgärder för att hantera dessa. Alla medarbetare ska rapportera incidenter inom sin respektive verksamhet. Genom att registrera incidenter erhålls incident- och förlustdata vilken hjälper verksamheten att analysera och förstå riskerna bättre i syfte att minska operationella förluster. Alla incidenter följs upp och åtgärder vidtas för att händelsen inte ska upprepas.

Affärsrisker

Hanteringen av affärsrisk görs i samband med Skandia ABs affärsplaneringsprocess. Metodik för identifiering och värdering av affärsrisker är i stort överensstämmande med den metodik som tillämpas för operativa risker. Affärsrisk är risken för att Skandia ABs värde reduceras på grund av exempelvis oförväntade förändringar av kostnader eller försäljningsvolym.

Strategiska risker

Strategiska risker uppkommer i samband med valsituationer och större förändringar (internt eller externt), till exempel genom felaktiga och missriktade affärsbeslut som påverkar Skandia AB på lång sikt. De strategiska riskerna hanteras inom processer som berör planeringsarbete gällande exempelvis affärer, strategier eller förändringar. Detta gör att hantering av de strategiska riskerna utgör en naturlig del utav Skandia ABs strategi- och affärsplaneringsprocess. Även om det finns vissa riskbegränsande åtgärder att tillgå, är det ofta svårt att helt undvika dessa risker, som är förenade med all affärsverksamhet.

Känslighetsanalys

Alla känsligheter (se nedan) på årets resultat representerar ett scenario som inträffar i början av året och som har en negativ påverkan på resultatet i slutet av året. Stressnivåerna som applicerats är anpassade till Skandias nuvarande affärsstrategi. Detta betyder att en förändring av de karakteristiska som kännetecknar Skandias affärsstrategi och portfölj idag kan leda till att stressnivåerna som appliceras ändras.

Risktyp	Effekt på resultat		Scenario
	2016	2015	
Sjukförsäkringsrisk	-4%	-8%	Sjukförsäkringsrisk beräknas som effekten av att insjuknandet ökar med 10 %.
Aktiemarknadsrisk	-8%	-11%	Aktiemarknadsrisken beräknas som effekten av ett kraftigt fall (10 %) på aktiemarknaden.
Kundbeteenderisk	-8%	-12%	Kundbeteenderisk beräknas som effekten av att 10 % av återköp- och flyttbart kapital försvinner
Ränterisk	-1%	-2%	Marknadsränterisken beräknas som effekten av ökade marknadsräntor (parallellskift 1 %).

Egen risk- och solvensanalys

Skandia AB genomför minst årligen en egen risk- och solvensanalys ("ERSA"). ERSA syftar till att säkerställa att Skandia ABs solvens- och kapitalposition är förenlig med de krav som ställs i Skandia ABs riskkapit. Genom ERSA bedömer Skandia AB kapitalbehovet på kort och lång sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Vidare omfattar ERSA en bedömning av Skandia ABs kontinuerliga efterlevnad av bestämmelserna om solvens- och minimikapitalkraven och efterlevnad av bolagets försäkringstekniska avsättningar. Den sammantagna bedömningen i ERSA är att Skandia AB i dagsläget är tillräckligt kapitaliserat och har en god kapitalsituation.

3. Premieinkomst, skadeförsäkringsrörelsen

	2016	2015
Direkt försäkring i Sverige	976	957
Direkt försäkring i övriga EES	—	216
	976	1 173

4. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Inom skadeförsäkringsrörelsen förs kapitalavkastning över från det icke-tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden. För 2016 och 2015 har en kalkylräntesats på 2.0% använts.

	2016	2015
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	20	30
	20	30

5. Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), skadeförsäkringsrörelsen

	2016			2015		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda försäkringsersättningar	-589	—	-589	-827	0	-827
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	9	—	9	17	0	17
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-1	—	-1	-53	0	-53
Driftskostnader för skadereglering	-2	—	-2	-14	—	-14
	-583	—	-583	-877	0	-877

6. Driftskostnader, skadeförsäkringsrörelsen

	2016	2015
Anskaffningskostnader	-97	-96
Administrationskostnader	-113	-160
	-210	-256

För fördelning av totala driftkostnaderna, se not 10.

7. Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring), livförsäkringsrörelsen

	2016	2015
Periodisk premie i form av inbetalda premier	109	132
Premier för avgiven återförsäkring	—	-18
	109	114

Samtliga livförsäkringsavtal är tecknade i Sverige.

8. Övriga tekniska intäkter, livförsäkringsrörelsen

	2016	2015
Volymbaserad kostnadsreduktion	1 175	1 270
Avkastningsskatt ¹⁾	241	360
Övriga intäkter	66	117
	1 482	1 747

¹⁾ Avser avgiftsuttag för avkastningsskatt som betalas för försäkringstagarnas räkning. Posten har omedelbar koppling till avkastningsskattekostnaden som framgår av not 16 Skatt.

9. Utbetalda försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), livförsäkringsrörelsen

	2016			2015		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Dödsfall	-52	—	-52	-56	—	-56
Sjukfall	-48	—	-48	-50	3	-47
Skaderegleringskostnader	-32	—	-32	-35	—	-35
	-132	—	-132	-141	3	-138

10. Driftskostnader, livförsäkringsrörelsen

	2016	2015
Anskaffningskostnader	-786	-907
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-238	-195
Administrationskostnader ¹⁾	-331	-317
Återförsäkrars provisioner och vinstandelar	2	2
Totalt driftskostnader i livförsäkringsrörelsen	-1 353	-1 417
Förvaltningskostnader placeringstillgångar ^{2) 3)}	-1	-1
Skaderegleringskostnader ^{2) 4)}	-34	-50
Driftskostnader i skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat ⁵⁾	-210	-256
Totalt driftskostnader	-1 598	-1 724
Samtliga driftskostnader per kostnadslag		
Provisioner	-596	-718
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-238	-195
IT-kostnader	-117	-112
Personalkostnader	-30	-39
Lokalkostnader	-37	-37
Övrigt	-580	-623
	-1 598	-1 724

¹⁾ I administrationskostnader ingår ersättning till revisionsföretag enligt nedan.

²⁾ Skade- och Livförsäkringsrörelsen.

³⁾ Ingår i Kapitalavkastning kostnader i det tekniska och icke-tekniska resultatet.

⁴⁾ Ingår i Försäkringsersättningar i resultaträkningen.

⁵⁾ Se not 6, Driftkostnader skadeförsäkringsrörelsen.

Ersättning till revisionsföretag	2016	2015
Revisionsarvoden		
Deloitte	-3	-3
	-3	-3
Revisionsarvoden utöver revisionsuppdraget		
Deloitte	0	0
	0	0
Övriga tjänster		
Deloitte	0	0
	0	0
Totalt ersättning till revisionsföretag	-3	-3

11. Kapitalavkastning, intäkter

	2016	2015
Utdelning på aktier och andelar koncernföretag	491	—
Ränteintäkter obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	25
Valutavinst netto	40	43
Realisationsvinst netto obligationer och andra räntebärande värdepapper	7	3
Återförd nedskrivning intressebolag	3	—
	559	71

12. Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	2016	2015
Värdepapper	0	—
	0	—

13. Kapitalavkastning, kostnader

	2016	2015
Räntekostnader	-3	-1
Övriga finansiella kostnader	0	-1
	-3	-2

14. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	2016	2015
Obligationer	-2	-20
	-2	-20

15. Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder

Tillgång/skuld värderad till verkligt värde
via resultaträkningen

	Som bestämts tillhöra kategorin		Innehav för handel		Lånefordringar		Övrig tillgång/skuld ej värderad till verkligt värde		Totalt	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Aktier	0	0	—	—	—	—	10	0	10	0
Räntebärande värdepapper	16	9	—	—	—	—	—	—	16	9
Derivat	0	—	—	0	—	—	—	—	—	0
Övriga lån och fordringar	—	—	—	—	37	39	—	—	37	39
Övriga finansiella tillgångar och skulder	—	—	—	—	—	—	-2	-1	-2	-1
	16	9	—	0	37	39	8	-1	61	47

16. Skatt

	2016	2015
Aktuell skattekostnad		
Avkastningsskatt	-241	-361
Inkomstskatt	-1	—
Uppskjuten skatt	-59	9
	-301	-352
Avkastningsskatt	-241	-361
	-241	-361
Uppskjuten skatt hänförlig till:		
Orealiserade resultat på placeringstillgångar	1	4
Beräknad pensionskuld	2	16
Övriga temporära skillnader	0	-1
Underskottsavdrag	-62	-10
	-59	9
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	-1	—
Uppskjuten skatt	-59	9
	-60	9
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt		
Resultat före skatt	2 075	1 551
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-1 253	-1 488
Totalt resultat i inkomstbeskattad verksamhet	822	63
Skatt enligt gällande skattesats	-181	-14
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	108	0
Skatteeffekt av nettoskuld/fordran ej upptagen i balansräkningen	14	23
Skatteeffekt av andra skattesatser i utlandet	-1	—
	-60	9

17. Placeringar i koncernföretag och intresseföretag

Aktier och andelar i dotterbolag ¹⁾ och intresseföretag ¹⁾	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapitalandel, %	Redovisat värde 2016	Redovisat värde 2015
Skandiabanken AB (publ)	516401-9738	Stockholm	4 000 000	3 643	37	100	2 930	2 930
Skandia Capital AB	556306-3881	Stockholm	5 000	101	0	100	100	100
Skandia Fonder AB	556317-2310	Stockholm	100 000	55	-1	100	155	155
Skandia Informationsteknologi AB	556023-5797	Stockholm	10 000	2	0	100	2	2
Sophiahemmet Rehab Center AB	556248-6323	Stockholm	750	8	3	50	2	1
							3 189	3 188

¹⁾ Samtliga bolag är noterade.

	2016	2015
Ingående balans anskaffningsvärde	4 428	6 636
Årets kapitaltillskott, netto	-1	1 676
Årets sakutdelning av aktier i dotterbolag	—	-3 884
Årets köp	—	1
Årets försäljningar	—	-1
Utgående balans anskaffningsvärde	4 427	4 428
Nedskrivningar ingående balans	-1 240	-1 240
Återlagda nedskrivningar	2	—
Nedskrivningar utgående balans	-1 238	-1 240
Totalt aktier och andelar i koncernföretag	3 189	3 188

	Verkligt värde ²⁾		Redovisat värde	
	2016	2015	2016	2015
Totalt placeringar i koncernföretag och intresseföretag	3 965	4 412	3 189	3 188

Inget förväntas avvecklas under kommande året.

²⁾ Det verkliga värdet för dotterbolag och intresseföretag har fastställts utifrån Skandia ABs andel av det egna kapitalet förutom vad gäller innehavet Skandia Fonder där värderingen utgår från en diskontering av förväntade framtida fria kassaflöden till aktieägare. Kassaflödena beräknas baserat på fastställd femårig affärsplan och diskonteras med en ränta baserad på den långsiktiga riskfria räntan plus riskpremier. Diskonteringsräntan som har använts i värderingen per december 2016 uppgår till 11,1 %. Vad gäller Skandia Fonder har tillväxsfaktorn satts till 0 % efter affärsplaneperioden.

18. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2016		2015	
	Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	1 173	1 198	238	257
Svenska bostadsinstitut	100	101	147	149
Övriga svenska emittenter	539	540	1 205	1 215
Utländska emittenter	110	111	268	268
	1 922	1 950	1 858	1 889
Noterade		1 880		1 731
Onoterade		70		158
		1 950		1 889

Bokfört värde överstiger respektive understiger nominella värden med 41 (46) MSEK respektive 1 (1) MSEK.
Samtliga räntebärande värdepapper är tidsbundna.

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom ett år.

19. Derivat

	2016			2015		
	Nomi- nellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde	Nomi- nellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde
Valutaterminer med positiva värden	2	—	0	12	—	0
Valutaterminer med negativa värden	42	—	0	17	—	0
	44	—	0	29	—	0

20. Tillgångar för villkorad återbäring

	2016	2015
Aktiebaserade tillgångar	13 925	13 666
Räntebaserade tillgångar	16 018	14 703
	29 943	28 369

	2016	2015
Ingående balans	28 369	27 958
Insättningar	3 066	4 296
Förtida uttag	-3 287	-2 925
Uttag vid förfall	-145	-95
Uttag vid dödsfall	-158	-212
Värdetförändringar värdepapper		
Orealiserad värdetförändring	2 237	-1 920
Realiserad vinst	929	1 916
Realiserad förlust	-682	-263
Kostnadsuttag	-386	-386
Utgående balans	29 943	28 369

Avser depåförsäkring där villkoren är likvärdiga med fondförsäkring. Försäkringstagaren bär direkt placeringsrisk för dessa tillgångar.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder för villkorad återbäring beror på inbetalda premier som ännu inte har placerats på kundernas försäkringar. Se även not 31 Villkorad återbäring.

Inom ett år förväntas 3 741 MSEK att avvecklas.

21. Fondförsäkringstillgångar

	2016	2015
Aktiebaserade tillgångar	83 853	77 328
Räntebaserade tillgångar	39 181	38 924
	123 034	116 252
	2016	2015
Ingående balans	116 252	113 150
Insättningar	6 288	6 079
Förtida uttag	-3 195	-4 217
Uttag vid förfall	-3 500	-3 661
Uttag vid dödsfall	-143	-143
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	4 673	144
Realiserad vinst	4 308	6 649
Realiserad förlust	-683	-620
Kostnadsuttag	-966	-1 129
Utgående balans	123 034	116 252

Inom ett år förväntas 9 131 MSEK att avvecklas.

22. Fordringar avseende direkt försäkring

	2016	2015
Försäkringstagare	72	72
Försäkringsförmedlare	0	1
	72	73

23. Övriga fordringar

	2016	2015
Ej likvidreglerad försäljning av placeringstillgångar	136	130
Fordringar koncernföretag	223	103
Övrigt	37	11
	396	244

24. Uppskjuten skatt, netto

	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen hänförlig till:						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	6	7	-6	-7
Avsättningar	5	6	—	—	5	6
Övriga upplupna kostnader	1	1	—	—	1	1
Pensionseskuld	262	259	—	—	262	259
Underskottsavdrag	567	629	—	—	567	629
	835	895	6	7	829	888

¹⁾ Avser skattefordran på underskottsavdrag i de fall det föreligger osäkerhet om underskottens slutliga storlek.

Förlustavdragen kan avräknas mot framtida vinster utan tidsbegränsning och uppgår till 2 579 (2 861) MSEK.

Ej redovisad uppskjuten skatteskuld avseende obeskattade reserver uppgår till 460 (460) MSEK.

Inom ett år förväntas 64 MSEK att nyttjas.

25. Materiella tillgångar

	2016		2015	
	Maskiner och in- ventarier	Totalt materiella tillgångar	Maskiner och in- ventarier	Totalt materiella tillgångar
Anskaffningsvärde vid årets början	7	7	8	8
Årets investeringar	—	—	0	0
Årets försäljning/utrangeringar	0	0	-1	-1
Akkumulerat anskaffningsvärde	7	7	7	7
Avskrivningar vid årets början	0	0	0	0
Årets försäljning/utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Akkumulerade avskrivningar	0	0	0	0
Redovisat värde	7	7	7	7

26. Förutbetalda anskaffningskostnader

	2016	2015
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader		
Ingående balans	1 836	2 031
Aktivering av nya anskaffningskostnader	108	161
Avskrivning av årets anskaffningskostnader	-346	-356
Utgående balans	1 598	1 836
- varav skadeförsäkring	—	—
- varav livförsäkring	1 598	1 836

Inom ett år förväntas 333 MSEK att avvecklas.

27. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016	2015
Upplupna intäkter från koncernföretag	44	62
Upplupna intäkter ur fondvärdet	107	104
Upplupna intäkter Depåförsäkring	61	61
Övriga upplupna intäkter	80	94
	292	321

28. Obeskattade reserver

	2016	2015
Ingående balans	2 091	2 091
Årets avsättning	—	—
Utgående balans	2 091	2 091

Obeskattade reserver består av en utjämningsfond.

29. Ej intjänade premier och kvardröjande risker samt övriga försäkringstekniska avsättningar

	2016			2015		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Skadeförsäkring	271	—	271	303	—	303
Livförsäkring	32	—	32	29	—	29
	303	—	303	332	—	332

30. Avsättning för oreglerade skador

	2016			2015		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Skadeförsäkring						
IB Inträffade och rapporterade skador ¹⁾	915	0	915	1 010	0	1 010
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR) ¹⁾	96	0	96	45	0	45
Ingående balans	1 011	0	1 011	1 055	0	1 055
Övriga förändringar	69	0	69	22	0	22
Avvecklingsresultat	-76	—	-76	11	—	11
Utgående balans	1 004	0	1 004	1 088	0	1 088
UB Inträffade och rapporterade skador	907	0	907	990	0	990
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	97	0	97	98	0	98

	2016			2015		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Livförsäkring						
IB Inträffade och rapporterade skador	278	—	278	279	-17	262
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	49	—	49	49	-4	45
Ingående balans	327	—	327	328	-21	307
Kostnad för skador som rapporterats under året	60	—	60	60	-3	57
Utbetalt	-55	—	-55	-54	3	-51
Avvecklingsresultat	11	—	11	20	-4	16
Avveckling återförsäkring	—	—	—	—	25	25
Andra förändringar	2	—	2	-27	—	-27
Utgående balans	345	—	345	327	0	327
UB Inträffade och rapporterade skador ²⁾	295	—	295	278	—	278
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR) ³⁾	50	—	50	49	—	49
Avsättning för inträffade och rapporterade skador	1 202	0	1 202	1 268	0	1 268
Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	147	0	147	147	0	147
	1 349	0	1 349	1 415	0	1 415

¹⁾ IB ändrat, avyttring av filial i Danmark 1/1 2016. Filial ingick med: 75 MSEK Inträffade och rapporterade skador och 2 MSEK IBNR.

²⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 315 (301) MSEK.

³⁾ Beloppet är odiskonterat.

Inom ett år förväntas 52 MSEK att avvecklas.

31. Villkorad återbäring

	2016	2015
Ingående balans	28 369	27 961
Insättningar	3 073	4 293
Förtida uttag	-3 287	-2 925
Uttag vid förfall	-145	-95
Uttag vid dödsfall	-158	-212
Värdeförändringar värdepapper		
Orealiserad värdeförändring	2 237	-1 920
Realiserad vinst	929	1 916
Realiserad förlust	-682	-263
Kostnadsuttag	-386	-386
Utgående balans	29 950	28 369

Den villkorade återbäringen avser åtagande i depåförsäkringskontrakt.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder för villkorad återbäring beror på inbetalda premier som ännu inte har placerats på kundernas försäkringar. Se även not 20 Tillgångar för villkorad återbäring.

Inom ett år förväntas 3 742 MSEK att avvecklas.

32. Fondförsäkringsåtaganden

	2016	2015
Ingående balans	116 289	113 177
Insättningar	6 271	6 091
Förtida uttag	-3 195	-4 217
Uttag vid förfall	-3 500	-3 661
Uttag vid dödsfall	-143	-143
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	4 672	142
Realiserad vinst	4 308	6 649
Realiserad förlust	-683	-620
Kostnadsuttag	-966	-1 129
Utgående balans	123 053	116 289

Inom ett år förväntas 9 133 MSEK att avvecklas.

33. Avsättning för skatt

	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Avkastningsskatt	—	—	—	17	—	17
Inkomstskattefordran/skuld	—	—	3	2	3	2
	—	—	3	19	3	19

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

34. Övriga avsättningar

	2016	2015
Avsättning för skattetvist	24	24
Övriga avsättningar	4	4
	28	28

	2016	2015
Ingående balans	28	28
anspråkta avsättningar	0	0
Utgående balans	28	28

Inom ett år förväntas 24 MSEK att avvecklas.

35. Skulder avseende direkt försäkring

	2016	2015
Försäkringstagare	331	266
Försäkringsförmedlare	34	39
	365	305

36. Övriga skulder

	2016	2015
Skulder till koncernföretag	228	259
Leverantörsskulder	84	115
Särskild löneskatt	16	15
Övrigt	48	61
	376	450

37. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016	2015
Upplupna löner och sociala avgifter	2	2
Upplupen kostnad hänförlig till fondvärdet	22	23
Upplupna koncerninterna kostnader	4	2
Övriga upplupna kostnader	6	4
	34	31

38. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	2016	2015
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar¹⁾		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 960	1 902
Fondförsäkringstillgångar	123 033	116 252
Tillgångar för villkorad återbäring	29 943	28 369
Premiefordringar	72	72
Kassa och Bank	27	37
	155 035	146 632

Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter	2016	2015
Kapitalförsäkringar ställda som säkerhet för pensionsåtaganden ²⁾	638	661
	638	661

Ansvarsförbindelser/Eventalförpliktelser	2016	2015
Borgens- och garantiförbindelser ³⁾	14	13
	14	13

¹⁾ I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

²⁾ I Skandia AB finns pensionsåtaganden som inte tagits upp i balansräkningen uppgående till 638 (661) MSEK som täcks av värdet av företagsägda kapitalförsäkringar samt 1 (1) MSEK som täcks av tillgångar i Skandiakoncernens pensionsstiftelse. Se även not 42 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser.

³⁾ Varav till förmån för koncernbolag 0 (0) MSEK.

Skandia AB är, i förhållande till tredje man, alltjämt bunden av vissa garantiåtaganden avseende den skadeförsäkringsverksamhet som under 1999 överläts till If-koncernen. Genom avtal mellan If-koncernen och Skandia AB garanterar If-koncernen att Skandia AB ska hållas skadeslös för alla eventuella krav från tredje man med anledning av sådana garantiåtaganden.

39. Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden¹⁾

	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen		Finansiella tillgångar som innehas till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Andra finansiella tillgångar och skulder	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel							
2016									
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	3 189	3 189	3 965
Aktier och andelar	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	1 950	—	—	—	—	—	—	1 950	1 950
Derivat	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	152 977	—	—	—	—	—	—	152 977	152 977
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	0	—	—	—	0	0
Fordringar	—	—	—	396	—	—	—	396	396
Andra tillgångar	—	—	—	—	—	—	2 034	2 034	2 034
Upplupna ränteintäkter	—	—	—	10	—	—	—	10	10
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	1 598	—	—	—	1 598	1 598
	154 927	0	—	2 004	—	—	5 223	162 154	162 930
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagarna bär risk	153 003	—	—	—	—	—	—	153 003	153 003
Derivat	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Övriga skulder	—	—	—	—	—	684	—	684	684
	153 003	0	—	—	—	684	0	153 687	153 687

¹⁾ Justerad uppställning som nu endast visar finansiella tillgångar och skulder.

Fortsättning not 39. Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden

	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen		Finansiella tillgångar som innehas till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Andra finansiella tillgångar och skulder	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel							
2015									
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	3 188	3 188	4 412
Aktier och andelar	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	1 889	—	—	—	—	—	—	1 889	1 889
Derivat	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	144 621	—	—	—	—	—	—	144 621	144 621
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	0	—	—	—	0	0
Fordringar	—	—	—	244	—	—	—	244	244
Andra tillgångar	—	—	—	—	—	—	1 916	1 916	1 916
Upplupna ränteintäkter	—	—	—	13	—	—	—	13	13
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	1 836	—	—	—	1 836	1 836
	146 510	0	—	2 093	—	—	5 104	153 707	154 931
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagarna bär risk	144 658	—	—	—	—	—	—	144 658	144 658
Derivat	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Övriga skulder	—	—	—	—	—	691	—	691	691
	144 658	0	—	—	—	691	—	145 349	145 349

Fortsättning not 39. Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

	2016			2015		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata Nivå 3	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata Nivå 3
Tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen som bestämts tillhöra kategorin						
Placeringstillgångar för vilka livförsäringstagarna bär placeringsrisk	141 263	11 714	—	133 784	10 837	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	280	1 670	—	445	1 444	—
Tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen, innehav för handel						
Aktier och andelar	0	—	—	0	—	—
	141 543	13 384	—	134 229	12 281	—
Skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen som bestämts tillhöra kategorin						
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäringstagarna bär risk	141 289	11 714	—	133 821	10 837	—
Skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen, innehav för handel						
Derivat	0	—	—	0	—	—
	141 289	11 714	—	133 821	10 837	—

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

Samtliga finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde klassificeras i en värderingshierarki som speglar hur observerbara priser eller annan input är i de värderingstekniker som använts. Överföringar mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna, till exempel likviditeten, har ändrats.

I nivå 1 används noterade priser som är lättillgängliga och representerar verkliga och frekventa transaktioner. Här återfinns statspapper och andra räntebärande papper samt noterade aktier som handlas aktivt. Här återfinns också

fondandelar kopplade till fondförsäkringskontrakten och tillhörande skulder. I nivå 2 används värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadsnoteringar. Här återfinns bland annat räntebärande papper samt räntederivat.

I nivå 3 används i hög utsträckning värderingstekniker som bygger på parametrar som inte är observerbara på en marknad. Skandia AB har inga finansiella tillgångar i nivå 3.

De marknadsnoteringar som används vid värdering i nivå 1 och 2 är genomsnittliga köp- eller säljkurser vid dagens slut hämtade från externa källor. Som en del av värderingsprocessen sker en validering av använda priser. Skulle

marknaden förändras kraftigt, som helhet eller för vissa tillgångar eller emitenter, görs ytterligare genomgångar för att säkerställa en korrekt värdering.

Kvittning av finansiella instrument

Skandia AB har endast ett fåtal transaktioner där det finns rättsligt bindande avtal om netting vid handel med derivat. Värdet på dessa transaktioner uppgår till totalt 196 (47) KSEK. Samtliga derivat redovisas brutto i balansräkningen.

40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

KSEK

Personalkostnader	2016	2015
Löner och ersättningar	7 052	8 585
Sociala kostnader	2 321	2 765
Pensionskostnader (inklusive särskild löneskatt)	19 839	30 240
Övriga personalkostnader	545	-2 230
Personalkostnader	29 757	39 360

Medelantal anställda	2016			2015		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Sverige	2,0 40%	3,0 60%	5,0	1,5 43%	2,0 57%	3,5
	2,0 40%	3,0 60%	5,0	1,5 43%	2,0 57%	3,5

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Moderbolaget	2016			2015		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Sverige						
Styrelse	2,0 50%	2,0 50%	4,0	3 75%	1 25%	4
Vd & andra personer i företags ledning	2,0 50%	2,0 50%	4,0	1,5 43%	2 57%	3,5

Ersättningspolicy

Den ersättningspolicy som antagits av Skandia ABs styrelse anger bland annat att ersättningarna till de anställda ska utformas med hänsyn till vikten av att verksamheten är kostnadseffektiv och konkurrenskraftig. Systemet för ersättningar ska uppmanra till ett långsiktigt värdeskapande för Skandia AB med en väl avvägd riskhorisont. Ersättningar till anställda ska vara verksamhetsstyrda, individuella och differentierade samt baseras på:

- Den anställdes prestation, erfarenhet och kompetens. Även engagemang, samarbetsförmåga samt utveckling av egen och andras kompetens ska beaktas.
- Marknaden, det vill säga vad andra företag betalar för liknande arbetsuppgifter inom det som kan betraktas som medarbetarens potentiella arbetsmarknad.
- Befattningens ansvar och arbetsuppgifternas svårighetsgrad.

Ersättningspolicyn för Skandia AB ska ses över årligen, så att den utvecklas i takt med förändringar i bolagets miljö.

Risikanalys

Innan beslut fattas om ersättningssystemet eller väsentliga förändringar av detta görs en analys av hur systemet påverkar de risker Skandia AB utsätts för och hur dessa risker hanteras. Bolagets Riskchef har ett särskilt ansvar för denna bedömning.

Risikanalysen, som ligger till grund för Skandia ABs ersättningspolicy, omfattar en beskrivning av struktur och innehåll i ersättningsprogram till de anställda, hur ersättningspolicy ska tillämpas samt en analys av processen för identifiering av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Analysen innehåller också en beskrivning av system för riskstyrning och riskhantering.

Genomförd risikanalys, tillsammans med antagandet att riskhanterings- och kontrollsystemet efterlevs, visar sammanfattningsvis att Skandia ABs ersättningspolicy och ersättningssystem stödjer en effektiv riskhantering inom bolaget och inte uppmanar till ett ökat risktagande.

Följande delar av ersättningssystemet är viktiga komponenter som påverkat analysens resultat:

- Ett ersättningsutskott i Skandia Liv, som är ett permanent styrelseutskott med uppgift att bereda frågor om förmåner till anställda inom Skandia Liv och dess dotterbolag samt införandet av en särskilt utsedd ledamot för ersättningsfrågor i dotterbolagen. Härigenom får styrelsen anses kunna ta ett medvetet och aktivt beslut i ersättningsfrågor. Processen säkerställer också en transparens i ersättningsutformningen för verkställande direktören och dennes ledningsgrupp samt för dotterbolagen.
- Huvuddelen av ersättningen till Skandia ABs medarbetare sker i form av fast ersättning.
- Tydliga processer för godkännande av lönejusteringar, den så kallade "farfarsprincipen", som innebär att godkännande måste ske av "chefens chef".

Berednings- och beslutsprocess

Skandia AB har utsett en särskild styrelseledamot, med uppgift att bereda väsentliga frågor om ersättning till anställda i Skandia AB samt bereda beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets ersättningspolicy. Vidare ska den särskilt utsedda ledamoten utföra en oberoende bedömning av Skandia ABs ersättningspolicy och ersättningssystem. Den särskilt utsedda ledamoten ska bereda styrelsens beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören och, i förekommande fall, andra i Skandia ABs ledningsgrupp som är direkt ansvariga inför styrelsen eller den verkställande direktören. Styrelsens beslut om ersättning till verkställande direktören ska godkännas av Skandia Livs ersättningsutskott innan sådant beslut verkställs.

Beslut om ersättning till, i förekommande fall, anställda som har övergripande ansvar för någon av Skandia ABs kontrollfunktioner (funktionerna för riskstyrning och riskkontroll, regelefterlevnad och internrevision eller motsvarande) ska fattas av styrelsen.

Fortsättning not 40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Ersättningskomponenter

Ersättningen utgörs av en eller flera av följande komponenter:

- Månadslön, det vill säga fast lön som utgår månadsvis.
- Skandianen som är en resultatandelsstiftelse. För alla anställda i Skandia AB görs en årlig avsättning till Skandianen baserat på Skandias finansiella resultat.
- Pensionsplanerna i Skandia AB utgörs främst av pensionsförmåner enligt kollektivavtalet inom försäkringsbranschen (FTP) samt i vissa fall tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare.
- Övriga förmåner, till exempel tjänstebil, privatvård, räntesubventioner och friskvårdsbidrag.

Ingen anställd i Skandia AB är berättigad till rörlig ersättning.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Till ledamöter som är anställda i Skandia utgår inga arvoden. Ersättningen till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår enligt komponenterna ovan.

Skandianen

För samtliga medarbetare i Skandia AB kan en ersättning motsvarande maximalt 125 procent av ett halvt prisbasbelopp utgå med avsättning i resultatandelsstiftelsen Skandianen. Ersättningen kan disponeras först det femte året efter intjänandeåret. För 2016 kan avsättningen maximalt uppgå till 27 700 SEK per medarbetare.

Information om ersättningar och förmåner till vd

Skandia ABs verkställande direktörs ersättning redovisas i tabellen Ersättningar och förmåner i Skandia AB nedan.

Tjänstepensioner

Skandia ABs verkställande direktör har pensionsförmåner enligt FTP planens avdelning 2 (tjänstepensionsplanen inom försäkringsbranschen). Pensionsplanen är till sin huvuddel förmånsbestämd med en maximal förmån om 65 procent av den pensionsmedförande lönen. Skandia ABs vd har valt så kallad alternativ FTP på lönedelar mellan 7,5 - 30 inkomstbasbelopp vilket innebär att premier beräknade i detta intervall redovisas som avgiftsbestämd pension. Pensionsålder är i enlighet med pensionsplanen 65 år. På fast årslön ovan planens tak om 30 inkomstbasbelopp avsätts en premie om 37 procent. Årets avgiftsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning uppgår till 55 procent. Årets förmånsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning uppgår till 1 procent.

Uppsägningstid och avgångsvederlag

Skandia ABs verkställande direktör har rätt till lön under uppsägningstiden, vilken är 6 månader vid uppsägning från bolagets sida samt ett avgångsvederlag motsvarande 6 månadslöner.

Övriga ledande befattningshavare har, vid uppsägning från bolagets sida, rätt till lön under uppsägningstiden i enlighet med gällande kollektivavtal.

Anställda som kan påverka Skandia ABs risknivå

Skandia AB har definierat de personalkategorier av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Med anställd som kan påverka bolagets risknivå avses en anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på Skandia ABs risknivå (Risktagare). De Risktagare som identifierats utvärderas löpande och kan därmed, mot bakgrund av den påverkan de har på Skandia ABs risknivå, komma att ändras från tid till annan.

Inläsning av rörlig ersättning för vissa anställda och riskjusterad utbetalning

Det finns anställda i Skandia AB som tidigare varit berättigade till rörlig ersättning som kommer att betalas ut under kommande år. För dessa anställda, som i Skandia AB var identifierade som Risktagare, gällde vid beslutet om den rörliga ersättningen att utbetalningen av 60 procent av den rörliga ersättningen blev uppskjuten i tre år. Innan den uppskjutna delen utbetalas ska beloppet riskjusteras, det vill säga resultatet som ersättningen baseras på ska säkras och utvärderas. Detta innebär att den rörliga ersättningen kan komma att reduceras om det i efterhand visar sig att den anställde, resultatenheten eller Skandia AB inte uppfyllt de resultatkrav som uppställts. En avsättning av den del av risktagarnas rörliga ersättning som skjuts upp görs i balansräkningen. Det avsatta beloppet förändras under inläsningsperioden i samma utsträckning som värdet på Skandia Livs finansiella tillgångar förändras. Skandia ABs styrelse har rätt att ensidigt besluta att rätten till utbetalning av den uppskjutna ersättningen faller bort vid sådana extraordinära förhållanden som innebär att bolagets finansiella stabilitet är hotad eller att resultatkravkriterierna rätteligen inte uppfyllts.

Fortsättning not 40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Ersättningar och förmåner i Skandia AB

2016	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Rörlig ersätt- ning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Summa
KSEK					
Styrelseordförande Anna-Carin Söderblom Agius ¹⁾	—	—	—	—	—
Verkställande direktör, Ann-Charlotte Stjerna	2 210	—	108	846	3 164
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	2 933	219	149	1 682	4 983
	5 143	219	257	2 528	8 147

¹⁾ Endast externa styrelseledamöter får styrelsearvode.

2015	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Rörlig ersätt- ning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Summa
KSEK					
Styrelseordförande Anna-Carin Söderblom Agius ¹⁾	—	—	—	—	—
Verkställande direktör, Ann-Charlotte Stjerna ²⁾	2 239	504	101	759	3 603
Verkställande direktör, Helena Thorlin ³⁾	158	—	1	59	218
Andra ledande befattningshavare (2,5 personer)	3 365	—	196	2 190	5 751
	5 762	504	298	3 008	9 572

¹⁾ Endast externa styrelseledamöter får styrelsearvode

²⁾ VD fr o m 12/2 2015, dessför innan föräldraledig.

³⁾ VD under perioden 1/1 tom 11/2 2015. Helena är anställd i Skandia Liv. Lönekostnaden har debiterats Skandia AB.

Förändring av skuld för rörlig ersättning 2016

KSEK	Anställda i ledande position	Andra an- ställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	Totalt	Varav upp- skjuten ersättning
Ingående balans 1 januari 2016	434	—	-125	309	246
Beräknad avsättning för Skandianen 2016	69	—	—	69	—
Utbetalning till Skandianen avseende 2015	-33	—	—	-33	—
Utbetalda uppskjutna ersättningar intjänade 2012 ¹⁾	-23	—	-319	-342	-342
Justering av avsättning till Skandianen avseende 2015	-30	—	—	-30	—
Överförd/mottagen avsättning för rörlig ersättning pga bolagsbyte	-348	—	444	96	96
Utgående balans 31 december 2016	69	—	0	69	0

¹⁾ Ingen riskjustering har gjorts av de utbetalade beloppen.

Förändring av skuld för rörlig ersättning 2015

KSEK	Anställda i ledande position	Andra an- ställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	Totalt	Varav upp- skjuten ersättning
Ingående balans 1 januari 2015	954	—	6 485	7 439	7 372
Beräknad avsättning för Skandianen 2015	63	—	—	63	—
Utbetalning till Skandianen avseende 2014	-42	—	—	-42	—
Utbetalda uppskjutna ersättningar intjänade 2011 ¹⁾	-375	—	-6 610	-6 985	-6 985
Justering av avsättning till Skandianen avseende 2014	-25	—	—	-25	—
Överförd/mottagen avsättning för rörlig ersättning pga bolagsbyte	-141	—	—	-141	-141
Utgående balans 31 december 2015	434	—	-125	309	246

¹⁾ Ingen riskjustering har gjorts av de utbetalade beloppen.

Fortsättning not 40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Avgångsvederlag 2016

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företags risknivå		Övriga anställda	Summa
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Antal personer	—	—	—	—	—
Årets utbetalda					
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Utfästa belopp					
Avgångsvederlag	1 056	—	—	—	1 056
Antal personer som omfattas av sådana utfästelser	1	—	—	—	1
Högsta enskilda utfästa belopp	1 056	—	—	—	1 056

Avgångsvederlag 2015

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företags risknivå		Övriga anställda	Summa
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Antal personer	—	—	—	—	—
Årets utbetalda					
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Utfästa belopp					
Avgångsvederlag	1 035	—	—	—	1 035
Antal personer som omfattas av sådana utfästelser	1	—	—	—	1
Högsta enskilda utfästa belopp	1 035	—	—	—	1 035

Lån

Skandia AB erbjuder personalkrediter som har utfärdats av Skandiabanken. Personalkrediter beviljas upp till maximalt 35 prisbasbelopp vilket motsvarar cirka 1,5 MSEK. Den anställde förmånsbeskattas fortlöpande med den av Skatteverket fastställda statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, plus en procentenhet minus den avtalade räntan. Skandia AB betalar sociala avgifter på förmånsräntan avseende de som är anställda i bolaget.

För krediter som överstiger 35 prisbasbelopp tillämpas marknadsmässig prissättning. Sedvanlig kreditprövning görs för samtliga krediter.

Lån till personer i ledande ställning

	2016	2015
Styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter ¹⁾	—	—
Verkställande direktör	1 957	1 957
Övriga ledande befattningshavare i Skandiakoncernen	3 688	4 502

¹⁾ Lån till styrelseledamöter anställda i koncernen medtas inte här då deras lån inte är beroende av rollen som styrelseledamot.

Angivna lån har utfärdats av Skandiabanken. Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från övriga lån på — (—) KSEK samt 207 (70) KSEK i krediter utan säkerhet, till ett beviljat belopp av 430 (495) KSEK.

Lånevillkoren överensstämmer med de som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig koncernpersonal.

Skandiabanken eller koncernbolagen har inte ställt säkerhet eller ingått ansvarförbindelser till förmån för redovisade personer.

41. Upplysningar närstående

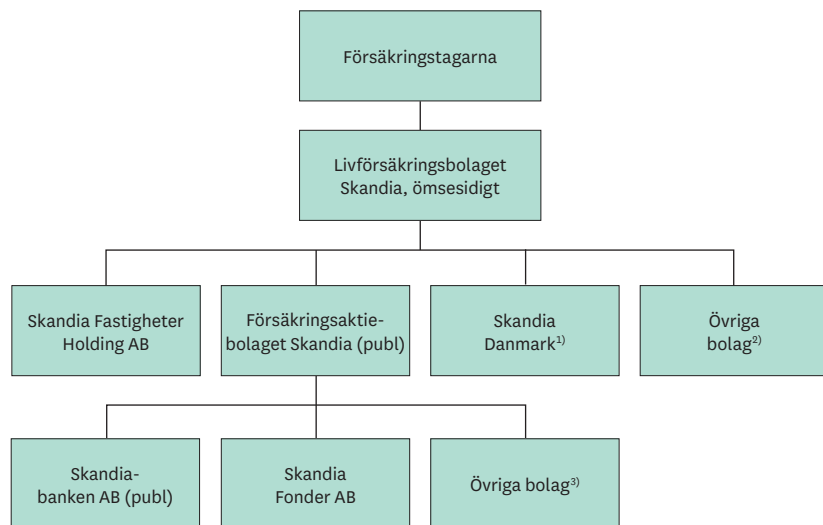
Närstående

Skandia AB är ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv). Skandia Liv är moderbolag i Skandiakoncernen. Som närstående definieras samtliga bolag inom Skandiakoncernen. Utöver ovanstående ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i Skandiakoncernen i närståendekretsen.

Som närstående betraktas även deras närstående och de bolag, utanför Skandiakoncernen, där Skandias styrelseledamöter och ledande befattningshavare har styrelseuppdrag. Med undantag för bolag inom Skandiakoncernen förekommer inga transaktioner utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor med dessa personer och bolag. Med bolag inom Skandia-koncernen förekommer transaktioner baserat på marknadspris där så anges. Annars grundas transaktionerna på självkostnadsprincipen.

Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i Skandia AB framgår av not 40 Medelantal ansållda samt löner och ersättningar.

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹ Danmark ingår Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S, Skandia A/S samt Skandia Link Livsforsikring A/S.

² I övriga bolag ingår Skandia Försäljning AB, Skandia Investment Management AB, Skandia Brands AB, Skandia Operations Center I UAB, Skandikon Operations Center UAB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensionsadministration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund SA, SICAV-SIF.

³ Övriga bolag som Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) äger avser Skandia Capital AB och Skandia Informationsteknologi AB.

Transaktioner av återkommande karaktär mellan Skandia AB och övriga Skandiabolag (MSEK)

Karaktär	Erhållen ersättning till Skandia AB från:				Betald ersättning från Skandia AB till:			
	Moderbolaget		Övriga bolag		Moderbolaget		Övriga bolag	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Stabstjänster och övriga koncernkostnader	1	1	—	—	221	232	—	—
Affärsdrivande tjänster	—	—	—	—	319	317	35	48
IT	—	—	—	—	127	111	—	—
Distributionsersättning från fondförvaltare	—	—	431	449	—	—	—	—
Distributionsersättning	—	—	—	—	176	204	—	—
Cash management och finansiering	—	—	—	—	—	—	2	2
Kapitalförvaltning	—	—	—	—	6	4	3	3
Övriga ersättningar	114	96	—	0	2	9	—	—

Stabstjänster, affärsdrivande och IT

Moderbolaget Skandia Liv tillhandahåller administrativa- och IT-relaterade tjänster till övriga bolag inom koncernen. Via funktionsavtal regleras de uppdrag som Skandiabolag har att utföra åt andra Skandiabolag. Följande tjänster tillhandahålls:

- Stabstjänster som inkluderar bland annat Finance, HR, Juridik, Kundombudsmannen, Riskhantering och Compliance.
- Affärsdrivande tjänster till exempel marknadsföring, försäljningsstöd, produktutveckling samt paketering och koncept av koncernens produkter.
- IT, verksamhet för drift, förvaltning och utveckling.

Den ersättning som utgår för dessa områden grundas på självkostnader som fördelas utifrån faktiskt utnyttjande, baserat på nyttjandegrad enligt ABC-metodik.

Distributionsersättning från fondförvaltare

Skandia AB erhåller ersättning från fondförvaltare via Skandiabanken AB och Skandia Fonder AB, baserat på förmedlad volym.

Skandia AB betalar en marknadsmässig distributionsersättning till Skandia Liv.

Cash management och finansiering

Skandia AB bedriver samarbete med dotterbolagen inom cash management och finansiering. Skandia ABs svenska dotterbolag Skandia Capital AB och Skandia Informationsteknologi AB ingår i Skandia ABs koncernkonto och erhåller eller erlägger ränta till Skandia AB för sin andel av saldot. Skandia AB finansierar sig också delvis genom Skandia Capital AB. Skandia AB placerar emellanåt överskottsmedel hos Skandiabanken, vid årsskiftet fanns ingen placering.

Fortsättning not 41. Upplysningar närstående

Övriga ersättningar

Skandia Liv erbjuder rehabilitering inom sjukförsäkringskonceptet Hälsokedjan. Rehabiliteringsdelen köps av Skandia AB.

Skandikon Pensionsadministration AB utför administrativa tjänster avseende tjänstepensioner för anställda inom Skandiakoncernen.

Tjänstepensioner för anställda och personalförmåner

Skandia Liv tillhandahåller tjänstepensioner för de anställda inom Skandiakoncernen. Dessa pensionsförmåner grundas på avtal på den svenska arbetsmarknaden och premier betalas av respektive bolag i koncernen. Totalt har Skandia AB erlagt 4 (3) MSEK i inbetalda premier till Skandia Liv.

Anställda i Skandia har möjlighet att ta lån på förmånliga villkor hos Skandiabanken AB. Ränteskillnad upp till marknadsränta hänförlig till anställda i övriga juridiska enheter än Skandiabanken AB vidaredebiteras till den juridiska enhet där respektive person är anställd. Skandia ABs kostnad för detta uppgick till 0 (0) MSEK.

Verksamhet i Danmark och Litauen

I Danmark utför administrationsbolaget Skandia A/S och kapitalförvaltningsbolaget Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S tjänster till bolaget Skandia Link Livsförsäkring A/S. Verksamheten i Litauen utför administrativa tjänster åt de svenska försäkringsbolagen.

Utdelningar, kapitaltillskott och koncernbidrag

Under 2016 har Skandia AB likvidreglerat totalt 1 641 MSEK. Den på bolagsstämman 2016 beslutade utdelningen om 1 150 MSEK till Skandia Liv. Den andra utdelningen om 491 MSEK från Skandiabanken som därefter delats ut vidare till Skandia Liv.

Koncernbidragen uppgick under 2016 till 178 MSEK. Skandia AB har erhållit koncernbidrag från Skandiabanken om 156 MSEK, Skandia Fonder om 17 MSEK och Skandia Investment Management om 5 MSEK.

42. Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	2016	2015
Avsättning för särskild löneskatt att erläggas vid framtida utbetalning av tidigare kostnadsförda pensioner	232	230
	232	230

	2016	2015
Ingående balans	230	216
Ny avsättning	14	26
lanspråktaga avsättningar	-12	-12
Utgående balans	232	230

Pensionsplanerna i Skandia AB utgörs främst av pensionsförmåner som framgår i kollektivavtalet gällande planen för tjänstepensionsförsäkring för tjänstemän i försäkringsbranschen (FTP) samt till viss del av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension. Skandia ABs pensionsplaner tryggas genom betalning av försäkringspremier till främst moderbolaget Skandia Liv. Vissa förmånsbestämda pensionsförpliktelser är även tryggade i Skandiakoncernens Pensionsstiftelse. Pensionsförpliktelser tryggade i pensionsstiftelsen, 1 MSEK (1), redovisas inte i Skandia ABs balansräkning. Tillgångar för att trygga förpliktelserna i pensionsstiftelsen uppgår till 55 MSEK (71) och är huvudsakligen placerade i aktier och räntebärande värdepapper.

Pensionsåtagande som säkerställts genom företagsägda kapitalförsäkringar, redovisas inte som skuld i balansräkningen. Detta förklaras av att värdet av dessa pensionsåtaganden motsvaras av försäkringskapitalet på kapitalförsäkringarna. Försäkringskapitalet är baserat på försäkrings-tekniska riktlinjer och beräkningsunderlag hos försäkringsgivare och utgör marknadsvärdet på den andel av försäkringsgivarens placeringstillgångar som löper på försäkringen exklusive ej allokerade överskott. Värdet av de företagsägda kapitalförsäkringarna redovisas, i konsekvens med redovisningen av pensionsåtagandena som säkerställts genom kapitalförsäkringarna, inte som tillgång i balansräkningen. Kapitalförsäkringarna är pantsatta till förmån för de pensionsberättigade och är därmed upptagna som ställda säkerheter. Värdet på de ställda säkerheterna motsvarar försäkringskapitalet på kapitalförsäkringarna. Vid inbetalning av kapitalförsäkringar redovisas premien som en pensionskostnad. Löneskatt har reserverats för i balansräkningen på pensionsåtaganden som säkerställts genom företagsägda kapitalförsäkringar.

I resultaträkningen utgörs Skandia ABs kostnad för pensioner av summan av pensionspremier, inbetalda kapitalförsäkringar samt löneskatt. Kostnaden redovisas som en administrativ kostnad.

43. Resultat per försäkringsklass skadeförsäkring

	2016	2015
Olycksfall och sjukdom		
Premieinkomst, brutto	976	1 173
Premieintäkt, brutto	972	1 182
Försäkringsersättningar, brutto	-583	-877
Driftskostnader, brutto	-210	-256
Resultat avgiven återförsäkring	0	0
Tekniskt resultat före kapitalavkastning	179	49

44. Andelar i andra företag

Bedömningar och antaganden vid fastställande av bestämmande inflytande

Dotter- och intresseföretag

Skandia ABs innehav av andelar i andra företag inbegriper fyra dotterföretag, Skandiabanken AB, Skandia Capital AB, Skandia Fonder AB samt Skandia Informationsteknologi AB, samtliga med en ägarandel på 100 %. Dessutom finns intresseföretaget Sophiahemmet Rehab Center som ägs till 50 %. För ytterligare information om dotter- och intresseföretagsinnehaven se not 17.

Icke-konsoliderade strukturerade företag

Skandia AB innehar även andelar i värdepappersfonder som tillhandahålls kunderna och som förvaltas antingen internt av dotterföretaget Skandia Fonder AB eller externt på Skandia Fonder ABs direkta uppdrag. Fondförmögenheten i dessa Skandia-fonder ägs av fondandelsägarna gemensamt och varje fondandel medför lika rätt till den egendom som ingår i fonderna. Skandia ABs innehav i dessa fonder är via fond- och depåförsäkring där kunden bestämmer om och bär risken för placeringen i fonderna. Det totala innehavet i dessa uppgick per den sista december till 54 167 (50 311) MSEK och redovisas bland Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk. Med hänsyn till ovan beskrivna grunder görs bedömningen att Skandia AB inte innehar bestämmande inflytande i dessa fonder utan är att betrakta som agent som agerar för kundens räkning och där Skandia AB erhåller ersättning inom ramen för de av Finansinspektionen godkända fondbestämmelserna. Värdet på de Skandia-fonder som inte redovisas i Skandia ABs balansräkning uppgick till 23 314 (18 118) MSEK.

Betydande begränsningar i tillgångar och skulder

Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag

I dotterföretaget Skandiabanken AB föreligger begränsningar enligt gällande kapitalkravsregler som innebär en begränsning i disponeringen av det egna kapitalet och möjligheter till utdelningar. Vidare finns det i Skandiabanken AB tillgångar i form av utlåning till allmänheten, bolån, som är ställda som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och ger obligationsinnehavaren förmånsrätt i de tillgångarna vid en eventuell konkurs. Dessa bolån innebär således också en begränsning i tillgångarna.

Risken exponering

Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag

För innehavet i värdepappersfonderna är det försäkringstagarna som bär den finansiella risken dvs. marknadsrisken och därmed föreligger ingen risk för Skandia AB. Vad gäller dotterföretagsinnehaven framgår information om lämnade kapitaltillskott och koncernbidrag i not 41, inget finansiellt stöd har lämnats därutöver.

45. Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

46. Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) disponeras enligt följande:

Disposition av Skandia ABs fria egna kapital	2016
Till årsstämman förfogande står:	MSEK
överkursfond	108
balanserade vinstmedel	2 619
årets resultat	1 774
	4 501

Styrelsen föreslår att beloppet disponeras enligt följande:

till aktieägare utdelas 1,36 SEK per aktie	1 400
i ny räkning balanseras	3 101
	4 501

Om detta förslag godkännes kommer bolagets redovisade egna kapital att bestå av:

Aktiekapital	1 031
Reservfond	31
Överkursfond	108
Balanserade vinstmedel	2 993
	4 163

Föreslagen utdelning utgör 32 procent av Skandia ABs fria egna kapital och uppgår till 1 400 MSEK. Stämman föreslås fatta beslut att utdelningen ska verkställas genom en utbetalning om 1 400 MSEK. Styrelsen bemyndigas att fastställa datum för utbetalningen.

Skandia ABs ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Skandia AB kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att Skandia ABs egna kapital som det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker. Styrelsens bedömning är även att koncernens fria egna kapital är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker.

Vad beträffar Skandia ABs resultat och ställning i övrigt, hänvisas till resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Styrelsen gör, utifrån rörelsens omfattning och art, bedömningen att 1 400 MSEK för närvarande kan anses utdelningsbart med hänsyn till bestämmelserna i 4 kap 1§ Försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 17 kap 3§ Aktiebolagslagen (2005:551). Styrelsen anser att detta belopp möjliggör för bolaget att upprätthålla en med hänsyn till rörelsens förhållande tillfredställande soliditet och likviditet på såväl kort som lång sikt. Styrelsen har vid denna bedömning utifrån interna beräkningar beaktat de risker som verksamheten för närvarande ger upphov till, bolagets och Skandia AB-koncernens konsolideringsbehov liksom solvenskapitalets kvalitet och behovet av marginal till lagstadgat solvenskrav.

Underskrifter

Stockholm den 29 mars 2017

Anna-Carin Söderblom Agius
Ordförande

Helena Thorlin

Marek Rydén

Per Wahlström

Ann-Charlotte Stjerna
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 29 mars 2017

Deloitte AB

Svante Forsberg
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), org.nr 502017-3083

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för räkenskapsåret 2016-01-01 - 2016-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för räkenskapsåret 2016-01-01 - 2016-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som

är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten

och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm 2017-03-29
Deloitte AB

Svante Forsberg
Auktoriserad revisor

Ordlista

Annulationer

I förtid upphört sparande på grund av helåterköp, delåterköp, premiesänkning, fribrev eller flytt.

Anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader inkluderar samtliga kostnader, såväl interna som externa, som uppstår vid försäljning av försäkringsprodukter. Vissa anskaffningskostnader aktiveras, se Förutbetalda anskaffningskostnader.

Avsättning för oreglerade skador

Skuldpost i balansräkningen som utgör det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall.

Clearinginstitut

Institut som går in som motpart i standardiserade termins- och optionsavtal.

Depåförsäkring

Försäkring där försäkringstagaren kan välja att placera premien i till exempel aktier, fonder, obligationer och strukturerade placeringar. Depåförsäkring fungerar på ett likartat sätt som fondförsäkring men klassas utifrån lagstiftningen som traditionell försäkring

Derivat

Ett finansiellt instrument vars värdeutveckling beror på värdeutvecklingen på underliggande värdepapper eller varor.

Diskontering

Diskontering innebär att man beräknar vad en betalningsström i framtiden är värd idag utifrån ett avkastningskrav.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Kostnader för administration, affärsutveckling, marknadsföring och försäljning. Kostnader för kapitalförvaltningen och skadereglering ingår inte i begreppet.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader i förhållande till premieintäkt för egen räkning i skadeverksamheten respektive premieinkomst för egen räkning i livförsäkringsverksamheten.

Fondförsäkring

Livförsäkringsform där försäkringstagaren kan välja mellan ett antal av försäkringsbolaget erbjudna fonder för spardelen av de premier som inbetalas. Kallas ibland unit linked-försäkring.

Försäkringstekniska avsättningar

En skuldpost i balansräkningen i livförsäkrings- och skadeförsäkringsbolag som avser garanterade åtaganden gentemot försäkringstagarna.

Förutbetalda anskaffningskostnader

DAC (Deferred Acquisition Costs). Rörliga kostnader direkt hänförliga till anskaffning periodiseras och redovisas i balansräkningen under rubriken ”Förutbetalda anskaffningskostnader”.

Förvaltningskostnadsprocent

Relationen mellan driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

Kapitalförsäkring

En typ av livförsäkring med skatteregler som skiljer sig från en pensionsförsäkring. Premier i en kapitalförsäkring är inte avdragsgilla, vilket medför att utbetalningarna är fria från inkomstskatt.

Konsolideringskapital

Aktiekapital, överskottsmedel samt uppskjuten skatt på realiserade vinster och obeskattade reserver.

Nyteckning (viktad)

Beräknad årspremievolym av nya försäkringar. Enligt branschens definition beräknad som engångspremier för nya försäkringar dividerat med 10 plus årliga premier för nya försäkringar. Används i Svensk Försäkrings marknadsandelsstatistik för nyteckning.

Optioner

Ett finansiellt instrument som ger innehavaren rättigheten men inte skyldigheten att köpa (köpoption) eller sälja (säljoption) en viss tillgång till ett fixerat pris vid viss framtida tidpunkt. Optionen ger utfärdaren motsvarande skyldighet att sälja eller köpa ifrågakvarande tillgång.

Premie

Det belopp som betalas för en försäkring. Förutom sparande och/eller riskskydd ska premien även täcka bolagets omkostnader.

Premiebefrielseförsäkring

En premiebefrielseförsäkring betalar premien för din sparförsäkring om du blir långvarigt sjuk.

Premieinkomst

Summa premier influtna under perioden eller upptagna som fordran vid dess slut för kontrakt klassificerade som försäkring.

Premieintäkt

Den del av premieinkomsten som hänför sig till perioden, det vill säga premieinkomst med avdrag för avgivna återförsäkringspremier justerat för den del av premien som ännu ej är intjänad.

Riskpremie

Den del av premien som avser att täcka själva försäkringsrisken.

Sjukförsäkring

En sjukförsäkring ger ersättning om du blir sjukskriven under en längre period.

Solvensgrad

Förhållandet mellan bolagets totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

Solvenskapital

Tillgångar utöver det garanterade kapitalet.

Solvensknot

Anger kvoten mellan bolagets kapitalbas och den så kallade solvensmarginalen.

Solvensmarginal

Försäkringsrörelselagens uppställda krav på det minsta solvenskapital som ett försäkringsbolag måste ha.

Termin

Avtal om framtida köp eller försäljning av vara, finansiellt instrument eller valuta till ett fixerat pris med likvid per avtalad leveransdag.

Tjänstepension

En pension som bekostas av arbetsgivaren. Anställda på företag med kollektivavtal har kollektivavtalade tjänstepensioner som till exempel ITP och Avtalspension SAF-LO. Anställda på företag utan kollektivavtal, personer som tjänar mer än tio basbelopp per år samt ett företags så kallade frikrets kan ha individuella egna tjänstepensionslösningar.

Totalavkastning

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster, nedskrivningar och reverseringar av nedskrivningar, valutaresultat och förändring av realiserade vinster/förluster på placeringstillgångar.

Unbundling

Uppdelning av ett försäkringsavtal i en försäkringsdel och en depositionsdel/finansiell komponent i redovisningen. Respektive komponent redovisas som om de vore separata avtal.

Villkorad återbäring

I Skandia AB redovisas depåförsäkring som villkorad återbäring, se vidare avsnittet om depåförsäkring.

Återförsäkring

Risikfördelningsmetod som innebär att ett försäkringsbolag hos andra försäkringsbolag avtäckar en större eller mindre del av sitt ansvar på grund av ingångna försäkrings- eller återförsäkringsavtal.

Återköp

Ett försäkringsbolags utbetalning till försäkringstagaren av försäkringens värde avseende en i förtid annullerad försäkring. Försäkringstekniska, skattemässiga och civilrättsliga hinder kan föreligga för återköp.

Ömsesidigt bolag

Delägarna i ett ömsesidigt försäkringsbolag är försäkringstagarna det vill säga bolagets kunder. Både överskott och risker tillfaller försäkringstagarna.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)
106 55 Stockholm

Org nr: 502017-3083
Säte: Stockholm